

Uj LA

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9-11.
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 160 (1306) sz. * Szombat, 1936 július 18

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Egy irországi rajongó revolvertemeltazangol királyra

A közönség megakadályozta a merényletet. — Ünneplő tüntetés a király mellett

Londonból jelentik: Csütörtökön délután még csak bizonytalan formában terjedt el annak a híre, hogy

Londonban a Hyde-parkban, egy ezredavas ünnepségen merényletet kíséreltek meg VIII. Eduárd angol király ellen.

A merényletnek egyrészt a közönség, másrészt az angol rendőrség ébersége következtében szerencsére nem sikerült alávaló tettét végrehajtania.

A meghiúsult merénylet.

A meghiúsult merényletről az első jelentés a következőkben számolt be:

Csütörtökön délelőtt a londoni Hyde-parkban VIII. Eduárd király részt vett a gyalogosság részére készített új lobogó átadási ünnepségen. Az ünnepségnek éppen vége volt és a király lovon a királyi gárda élén vissza akart térni a Buckingham-palotába, amikor

a tömegből egy férfi rohant elő és feltartott kézzel a király felé szaladt. A rendőrök akkor fogták le, amikor a kezében tartott tárgy, amely mint később kiderült, revolver volt, a király lovának oldalát surolta. Ebben a pillanatban egy másik ember is előugrott és ki akarta szabadítani társát a rendőrök kezei közül.

A rendőrök sipjelére nagyobb rendőrkülönítmény érkezett és mindkettőtől lefogták.

A király nyugodtan tovább lovagolt.

A merénylet azonnal a Scotland Yardra szállították.

A királyt kísérő gárdatisztek körülfogták Eduárdot, hogy testükkel fedezzék.

Amikor később a király a Buckingham-palotából a Saint James palotába ment. London népe eddig alig látott ünnepségen részt vevő királyt a szerencsés megmenekült uralkodót.

A merénylet pillanatában közvetlenül VIII. Eduárd mellett volt a yorki herceg is.

Egy asszony mentette meg a király életét...

További jelentések szerint a Buckingham-palotában kijelentették, hogy a király támadójának revolvere nem érte a király lovának oldalát. Ezzel szemben szemtanuk azt állítják, hogy a revolver csöve a ló oldalát surolta és a paripa fel is ágaskodott. A király ebben a pillanatban hátra nézett és egy szempillantásig úgy tetszett, mintha le akarna szállani lováról, de azután nyugodtan tovább folytatta útját. Egyes szemtanuk szerint egy asszony ütötte ki a merénylet kezéből a revolvert. A támadó mintegy negyven év körüli férfi.

Délután három órakor a központi rendőrség a következő jelentést adta ki:

— Mialatt a királyi menet a testőrök zászlóadása alkalmával rendezett ünnepségre visszatért a Hyde-parkból a Buckingham-palota felé, a Constitution Hill utvonalon, közel a Wellington-ívhez, egy ember kivált a tömegből. Néhány pillanatra nem lehetett megállapítani, hogy mi történt. A király és az őt kísérő csapat közt a kövezeten egy revolvert találtak. A támadó egyént azonnal őrizetbe

vették és elbájlították a rendőrségen. A revolver négy lövése volt töltve, de mint megállapították, a merénylet nem sülttette el.

A merénylet-kísérletről csütörtök este kiadott jelentésből kiderül, hogy amikor a merénylet kezéből egy néző kiütötte a pisztolyt, a király lova a csattanástól megriadt és félreugrott.

A király ekkor a merénylet nézett, majd megfordította lovát és nyugodtan tovább haladt.

Ezalatt a nézők rávetették magukat a merénylet nézőire és a rendőröknek csak nagy erőfeszítéssel sikerült megmenteni a megüncséléstől.

A királyt, amerre vésig lovagolt, mindenütt lelkesedéssel ünnepelték. Ugyancsak

ma reggel ünnepségen részt vettek az asszony is, aki a merénylet kezéből kiváltta a revolvert.

Egy elmebeteg egyén kísérelte meg a merényletet.

Londonból jelentik: A rendőrség megállapította VIII. Eduárd király merényletjének személynazonosságát. Az illetőt George Andrew Mac Mahon-nak hívják és londoni újságíró. Amikor a rendőrök bevitték az őrszobára, kijelentette, hogy nem akarta a királyt bántani, csak tiltakozás volt a célja. Előző nap — úgy mond — levelet írt a belügyminiszternek, de az nem válaszolt.

Londonból jelentik: VIII. Eduárd király merényletjének, Mac Mahon újságírónak a rendőrségen tanúsított magatartásából és feleleteiből arra lehet következtetni, hogy nem normális. Hangoztatja, hogy nem akarta a királyt bántani. Tény azonban az, hogy

revolverével egyenesen a királyra célozott, s hogy a revolver élesre volt töltve.

A ravaszt is megnyomta és a revolver csak azért nem sült el, mert az ócska szerkezet csütörtököt mondott. A revolver ugyanis régi típusú ötlövetű forgópisztoly; tokjában csak négy kamara volt élesre töltve. A cső teljesen be van rozsdásodva, ami azt bizonyítja, hogy régóta nem használták. Maga a merénylet is azt vallja, hogy a revolverrel, ha akart volna sem tudott volna löni és megmaradt állítása mellett, hogy nem volt szándékában a király életére törni. Az volt a szándéka, hogy magára irányítsa a közvélemény érdeklődését és felhívja az emberek figyelmét bizonyos kormányzati módszerekre, amelyeket türhetetleneknek tart.

Főleg azt hangoztatja, hogy legutóbb a belügyminisztériumban volt valami dolga és Sir John Simon belügyminiszter részéről „minősíthetetlen bánásmódban” részesült. Közlebbi részleteket azonban erről sem mond és további kijelentései teljesen zavarosak.

A vád: „Revolvert vásárolt azzal a céllal, hogy veszélyeztesse egy ember életét...”

Mac Mahon ellen azon a címen tartják fenn a vádat, hogy revolvert vásárolt azzal a szándékkal, hogy azzal veszélyeztesse egy ember életét.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A történelmi művelődés utján

Szerdán volt a Iorga tanár népszerű nyári egyetemi tanfolyamának ezévi ünnepélyes megnyitása a Teleajen-völgyi kis városban, Valenii de Munte-ben. Immár 29-ik éve ismétlődnek ezek a nyári egyetemek, melyek bizonyos vonatkozásban rokonszenvesekké váltak a romániai magyar közönség előtt is. Rokonszenvesekké váltak azért, mert előadói sorában több év óta állandóan részt vett a népkisebbségi magyar szellemi életnek egyik kiváló képviselője, Bitay Árpád teológiai tanár is, ki az irodalom és művelődés történelmének az érintkező területein sok értékes tájékoztatást nyújtott a hallgató közönségnek. Másrészt rokonszenvesek lettek előttünk a nyári egyetemi tanfolyamok Iorga tanár egyéniségéért is, akinek sok rap-szodikus megnyilatkozása között volt olyan is, ami rosszul eshetett nekünk, de volt olyan is, amiben jóságra és szeretetre törekedett irántunk. Általában Iorga tanárban a gondolatbőség, a gyors fellángolások áramlása, az erkölcstanításra törekvés valami érdekes meleg kedéllyé egyesül, mely elsősorban a saját nemzete iránti rajongással van tele, de egyúttal annyira szabaddá érzi, hogy a más nemzetbelieket is megérti és tiszteli.

Iorgától mindenesetre a magyarok is előnyben tanulhatnak a maguk nemzete iránti szeretetét. És ez is egyik nagy oka volt annak, hogy a Valenii de Munte-beli nyári egyetemek iránt a romániai magyarság tanult rétegei mindig tisztelő érdeklődéssel és megbecsüléssel viselkedtek. Ha nem is kifejezett megnyilatkozással, de ösztönyszerűen az a fölismerés élt és él ebben az érdeklődésben, hogy Iorga tanfolyamai a történelemben való művelődést terjesztenek. Olyant, amely minél tárgyilagosabb megismerésekkel homályos kérdéseket kitisztít, elfogultságokat jobb megfontolásokra készít, s így a népek és emberek tudatából kitörülhet sok ellentétet. Az ellentétek ellenséges érzületekké éleződhetnek ki amiatt, mert a felek egymásról nem jól tudják, amit tudnak. Viszont a helyes fölismerések még az egykori ellentéteket is megértés közelségébe hozzák az utódnemzedékek előtt. Ezért kell a művelődés a történelemben.

A Valenii de Munte-beli nyári egyetem idei megnyitó ünnepén Iorga Miklós bevezető beszédében ismét mondott némely megjegyezni valót. Mingyárt a beszéd bevezető részében érdekes volt, ahogyan az élet iránti nagy bizodalmit kifejezte. „Tudom, — mondotta, — hogy vannak egyesek, akik a párkák olójával settenkednek utánam, s szeretnék mihamarabb elválni az életem fonalát. Ezeknek itt, Valenii de Munte-ben találkozót adok az 1946-ik évre, amikor még ugyanazon jórőben fogom érezni magam.”

Aztán szólott arról, hogy a nyári egyetemi tanfolyamok egyik rendeltetése a társasság előmozdítása. Nem lehet tagadni, hogy vannak kifejezett osztálygyűlöletek. Hajdan nem volt ilyesmi. A faluk voltak az ország idegpontjai, mindenki együtt dolgozott azok emeléséért, s az érdemesen dolgozók meg is kapták jutalmukat. De mi ma a falu? Semmi jelentőséget nem képvisel. Egészséget adó élete is eltűnt. Politikai pártok viaskodnak még a 20-30 lakóju tanyacsoportokon is. Eppenugy a városok is

régén jobban voltak szervezve, mint ma. A régi városokban a foglalkozások szervezeten nyugodott a társas élet és mindenik szervezet segítette a másikat, kölcsönös együttműködés volt, s mindenki ismerte és megbecsülte egymás értékét.

Az oktatás is a városoké volt, — mondotta Iorga, — s nem az államé. Ehhez képest polgári nevelés folyt az iskolákban. Ma a középiskolai oktatás valóban nagy szerencsétlenség. Átformálódott apótlékos mindentudásra törekvéssé, mely a baccalauréatus rémképeivel végződik. Ez a szerencsétlen tanítási rendszer a jezsuiták alkotása.

A professzor úr ebben a dologban elcsúszott a megállapítást. A jezsuiták rendszerében éppen az erős jelleműeké való nevelés alkotta a gerincet, de persze alapos tudás megszerzésére is törekedtek. Az „alapos” tudás nem ugyanaz, mint a „sok minden” tudása, ami fölültetéses jelent. A jezsuita rendszer vállásra és hűhűségére is szoktatta az ifjúságot, amit az újkori „soktudás” iskolák eltűnésével elhagyóknak. Iorga dicséri a régi középiskolákat, s kiemeli róluk, hogy azok éppen azért voltak jók, mert nem állították ki, hanem közéletben állították a társadalomhoz. Az ilyen régi középiskolákban volt az alkotója a jezsuita rendszer, s így Iorga professzor önmagának ellenmond, mikor a régit dicséri, de a jezsuita oktatási rendszert mégis megőrzi.

Egyébként azonban Iorga professzor a felsőiskolai oktatásra nézve is megállapította mostani beszédében, hogy ott nincs felki összekötés a diákok és tanárok között. Egykoriban,

a középkori egyetemeken tanár és tanítvány a legnagyobb családiasággal együtt dolgozott. Igen; régen jobb volt, — mondotta Iorga. — Az embereknek nem volt annyi könnyűsége az utazásra, mint ma, de mégis az emberek közlékenyebbek, szívesebbek, társiasabbak voltak egymáshoz.

A Valenii de Munte-beli nyári egyetem Iorga tanár szándékai szerint abban az irányban is kíván hatni, hogy az ország különböző nemzetéi között is előmozdítsa a társiaságot. Ebben a tekintetben a megnyitó beszéd sok megszívlelendő kijelentést foglalt magában. Egyik ez volt:

— Hogy egy államban különböző nemzetek vannak, az semmiképpen nem bűn, mert egy természetfölötti hatalom végezte el azt, hogy

egymástól különbözzenek. Hiszem, hogy ezek a nemzetek éppen azért teremtődtek, hogy különbségeikkel egymást kiegészítsék, egymásnak segítsenek és együttműködjenek.

Később még ezt mondotta Iorga:

— Ellene vagyok azoknak, akik nem engedik meg azt a kifejezést, hogy az államban több nemzet lehetséges. Hiszem és vallom, hogy bármely embercsoport, mihelyt öntudata támad sajátmagáról, nemzetet alkot. A mi államunknak több nemzetisége van. Ezek az emberek tulajdonképpen nem ismerik egymást. Fútnak egymás elől. Kívánjuk, hogy ezekre a tanfolyamokra minden nemzetiség értelmiséginek a tagjai eljöjjenek. Itt senkinek se adunk leckeit a kényszerített nemzetiségből. Alakuljon ki az mindenikben a természetes úton, a maga meggyőződése szerint.

Anglia visszaadja Németországnak egykori afrikai gyarmatait?

A délafrikai hadügyminiszter közlése az angol kormány szándékáról. — Baldwin miniszterelnök az alsóházban cáfolta a közlést

Londonból jelentik: Angol politikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy a közeli napokban az angol-német kapcsolatok léte rendkívül nagy fontosságú lépés történik. Rövidesen az alsóházban az angol gyarmatügyi miniszter a vita folyamán nyilatkozatot tesz s ebben kifejti az angol álláspontot abban a kérdésben, hogy Németország visszakapja-e a közeljövőben valamelyik afrikai gyarmatát?

Pirov, délafrikai hadügyminiszter kijelentette, hogy londoni politikai körökkel folytatott tárgyalásai során az volt a benyomása, hogy

Anglia a Népszövetség megbízása alapján kezeli afrikai gyarmatokat, vagy legalább ezek egy részét hajlandó átengedni Németországnak.

Ez a nyilatkozat annál nagyobb feltűnést keltett, mivel az angol kormány nemrégiben jelentette ki, hogy gyarmatterületéből egyetlen négyzetméterről sem fog lemondani. Ha most Anglia mégis hajlandó bizonyos területekről lemondani, azt csak azzal lehet magyarázni, hogy el akarja szakítani Németországot Olaszországtól és rá akarja bírni a nyugateurópai hatalmi csoporthoz való csatlakozásra.

Az alsóház csütörtöki ülésén Mac Ewen

konzervatív képviselő megkérdezte a miniszterelnököt, milyen alapon teheti a délafrikai hadügyminiszter azt a kijelentést, hogy az angol kormány rokonszenvvel vizsgálja meg Németország afrikai gyarmati követelését.

Baldwin: Azt hiszem, ez félreértés. A délafrikai hadügyminiszter

bizonyára saját benyomását közölte, amely tévesen alakult ki nála az angol kormánnyal folytatott megbeszéléseiből.

Churchill: Feltehetően tisztázni kellene, hogy most egyáltalában nincs szó angol mandátumos terület átadásáról.

Baldwin: Nyilatkozatom teljesen világos. Pirov délafrikai hadügyminiszter Londonban csak a saját tárgyalásai kapcsán tartott kérdésekről tárgyalt és nem volt felhatalmazása arra, hogy a délafrikai kormány nevében beszéljen. Az angol kormány a megbeszélések során nem adott neki okot arra a föltevéstre, hogy rokonszenvvel fogadják a német gyarmati követeléseket.

Keretes elbeszélés

Írta: Hamvas József

A költészettan útmutatása szerint a keretes elbeszélés az az epikai műfaj, amelyben egy elbeszélésbe belé van téve egy másik, ebbe esetleg egy harmadik. Ahogy a gyermekek számára készítenek olyan, az egyik lapjukon nyit kockákat, amikbe belé lehet tenni egy kisebbet és abba megint kisebbet. Ha megszedik, egész törnyöt lehet a kockákból építeni.

A költészettan szerint ilyen világhíres keretes elbeszélések az Ezeregyéjszaka és Böccaccio dekameronja.

Az első keret. A kávéház régi, kedves, nyugalmas dolgozóhelyem. Általában nem érdekelnek a kávéház vendégei, azért nem zavarnak. Otthon minden hang vagy zöreje a szomszéd szobából elvonja a figyelmemet, mert az én világomban történik valami. Itt egészen közönyös, mit csinálnak a többiek.

Ha Kovács úr véletlenül leüt egy poharat vagy esetleg maga Kovács úr esik le a székéről, semmi közöm hozzá. Nem az én károm, se a Kovácsé. Nem törődöm vele, hogyan takarítják el őket.

A második keret. Asszonyban mindig marad valami a gyermekleányból, egy mozdulat, ahogy felleszi a kalapját, egy hangszó, ahogy egy régi kedves szót kiejt, a tekintet, ahogy a tükörbe néz.

Az a kedves öreg úriasszony, aki egy hete jár urával kávéházamba, nemcsak néhány szá-

zalékban őrizte meg kisleányos természetét. Egészen kis leány maradt ma is, ősz hajjal.

Amikor először megszólalt, felöttem a fejemet. Mit csinál itt ilyen kis leány a kávéházban? Miért beszél ilyen bátran, hangosan? Nem volt itt kis leány sehol. Példig a hang a leglisztább, minden ércességtől, asszonyi mélyebb fütömektől ment, egészen tiszta gyermekhang. Színészno ezzel a naiva-hanggal ötven éves korában is Noémit játszhatná. Csak egy ilyen leánygyermek hangot hallottam életemben, a Retty Rózát, a bécsi udvari színházban. Evtizedekig játszott a hanggal a gyermekleányok.

Az ősz asszony megint mondott valamit, tehát ő beszélt. Az ősz asszony, gyermekhangon.

Az úr azt olvasta föl az újságból, hogy valahol kirabolták a falusi templomot. Az asszony ijedt panaszkodással mondta:

— Istenem! Istenem! Templomot raboltak ki. Hát vannak ilyen rossz emberek?

Egészen így mondta volna egy nyolc-tíz éves kisleány.

A következő napon a mellettem levő asztalhoz kerültek. A pincér arra sietésben le sodorta a székéről a kalapomat. A következő pillanatban az ősz asszony felugrott a helyéről, felemelte a kalapomat és gyermekes bókkal visszatette a székre.

Olyan gyorsan történt, hogy nem lehetett benne megakadozni. Azóta köszönünk egymásnak.

Az elbeszélés. A kényeres mondta el a történetét.

A gyermekhangú idős asszony és az úr a vidéki földbirtokosok. Ezek mutlak el azóta, hogy egyetlen kis leányukat nyolc-tíz éves korában valami gyermekbetegség hirtelen elvitte.

Az anyja úgy bélébódult a fájdalomba, hogy azt hitték, teljesen rommá lett az idegrendszere. Nem vett észre maga körül semmit. Napokig nem beszélt. El nem lehetett hazulról vinni, mert ezzel romlott az állapota.

Egyszer aztán észrevették, hogy órákra eltűnedezik. Utána léstek. Az elvesztett kisleány szobájába ment és magára zárta az ajtót.

Órák múltán megnyugodva jött ki, hát hagyta. Az úr azonban szerette volna tudni, mit csinál ott az asszony. Hát elbujt a függöny mögé jókor reggel.

Jön a felesége, magára zárja az ajtót. Kinyitja kisleányuk játékszekerényét, előveszi a babákat, apró kézimunkákat és elkezd velük játszani. Beszélget a babákkal. De hogyan! Egészen azon a hangon, ahogy a leányuk beszélt. Ha kisklik ebből a hangból, megrázkódik. Aztán megint eltálatja és boldogan mosolyog. Ebben a hangban találta meg a vigasztalást. A férfi szemében is kifakadt a könny.

Aztán úgy jött, hogy már nemcsak a gyermekszobában beszélt így, az asszony. Környezete megszóka. Gyermekek tekintette; mert az is lett egészen. A lelke is visszaalakult gyermeknek.

Hanem a gazdaságnak nagyot ártott ez az átalakulás. Az asszony kikapcsolódott minden-

(Tudósításunk folytatása az e'ső oldalról)

Bannigan Jeromos irországi költő volt az angol király elleni merénylet megkísérlője

Londonból jelentik: A rendőrség megállapította, hogy az angol király merényletjét nem *MacMahonnak* hívják, mint ahogyan ő állította, hanem Jeromos *Bannigan*-nak és ír költő. Az a körülmény, hogy a merénylet ír származású, arra enged következtetni, hogy tettének politikai háttere van.

Bannigan meglehetősen ismert író és különösen radikális társadalmi reformterveivel tette nevét ismertté. Egyik vezetője volt azoknak a mozgalmaknak, amelyek a halálos ítélet ellen tüntettek.

A rendőrséggel már többször volt dolga. Azzal vonta magára a rendőrség figyelmét, hogy állandóan követelőző leveleket írt a belügyminiszternek és különböző kártérítési igényekkel lépett fel, mert a belügyminiszter betöltötte egyik folyóiratát.

A sors különös játéka folytán az Edward király elleni merénylet ugyanazon a ponton történt, ahol kilencvenhét évvel ezelőtt egy elmebeteg csaposlegény rálőtt Viktória királynőre.

A költő nyomorban élt és iszákosság zavarta meg az eszt.

Bannigan egyébként 32 éves és feleségével együtt egy pincelakásban élt Londonban. Állandóan különféle röpiratokat és folyóiratokat adott ki, hangzatos címekekkel, amelyeket maga árusított az utcán furcsa, avult ruhában és szöcsövény keresztül beszélt a járókelőkhez. Szülei Glasgowban élnek, bátyja római katolikus lelkész Dublinban.

Bannigan atyját, aki felül van a 80-ik életében, mélyen megrendítette fia tette. Kijelentette, bizonyosra veszi, hogy fia esztét az iszákosság zavarta meg. Az aggastyán egyetlen gondja most az, hogy beteg felesége előtt titokban tartsa fia tettét, mert az anya nem tudná túlélni ezt a fájdalmat és szégyent.

Üdvözlések a szerencsés megmenekülés örömeire.

Csütörtökön este a színházak és mulatóhelyek a királyhimnusz elnéklésével végezték műsoraikat. A közönség hosszan tüntetett és éltette a királyt.

A lapok megírják, hogy amikor a király a merényletkísérelt meghusulása után a

ből és a nem nagy birtok veszteséggel dolgozott.

A férj arra gondolt, hogy gyógyíttatja a feleségét. Felhozta Pestre és itt meg kellett látogatni visszavonultan élő rokonukat, az asszony nagybátyját.

Az öreg úr kedvetlenül fogadta őket, mert minden rokonban vagyonára sandító örökös sejtett. De amikor leültek és az asszony valamit mondott, felütötte a fejét, zavartan nézett szét, megsímitotta homlokát.

Ahányszor csak megszólalt az asszony, mintha valami mámoros bódulat fogta volna el. Amikor búcsúzni készültek, meghívta őket ebédre. Az ebédnél vacsorára, aztán mért menének szállóba, amikor az őt nagy szobájában elférnek.

Utána úgy jött, hogy ott is maradtak. A birtokot bérbeadták, a férj elvállalta az öreg úr házainak kezelését. Azt is megmondta az öreg, hogy mindenét rájuk hagyja.

Egyszer aztán nem állhatna meg a férj, hogy meg ne kérdezze, hogyan történt minden? Az öreg úr mosolyogva pödörített egyet a bajuszán:

— A feleséged visszaadta az ifjúságomat. Volt egyszer egy harmatos lelkű kedves fiatal leány. Nagyon szerettük egymást. Én akkor még szegény fiú voltam, máshoz kellett mennie. Munkába öltem a bánatomat, a világ minden szépsége elveszett számomra. Ha a feleséged beszélt, az ő hangját hallom. Behúnyom a szememet és visszajön minden, ami elveszett.

Buckingham-palotába érkezett. Mary királyné volt az első, aki szerencsés megmenekülése alkalmából üdvözölte és anyai szíve melegével magához ölelte a királyt.

Az Edward királyhoz megmenekülése alkalmából érkezett szerencsekívánó táviratok között van XI Pius pápa, az olasz király, a holland királyné, a japán császár, Mussolini és más uralkodók és államfők táviratai.

A merénylet hatása az angol alsóházban és a lordok házában.

Londonból jelentik: Az angol alsóházban csütörtök este Sir John *Simon* belügyminiszter imertette a király elleni merényletről kiadott rendőrségi közleményt, majd a következőket mondotta:

— *Meg vagyok róla győződve, hogy az egész Ház mélyszéges hálat ad Istennek, hogy ilyen gyorsan elhárult az Ófelségét fenyegető veszély.*

A belügyminiszter bejelentését a Ház minden oldaláról hosszas tapsal és éljenzéssel fogadták.

Hasonló bejelentést tett Lord *Halifax* főpécsettőr is a Lordok Házában.

Hitler üdvözlő távirata a szerencsés megmenekült uralkodóhoz.

Berchtesgadenből jelentik: Hitler birodalmi vezér csütörtök délután az alábbi táviratot intézte VIII. Eduárdhoz:

„Eppen most értesültem a Felsőged ellen elkövetett gyaldatos merényletről. Megmenekülése alkalmából fogadja legszívelebb szerencsekívánataimat.”

iratot intézte VIII. Eduárdhoz:

„Eppen most értesültem a Felsőged ellen elkövetett gyaldatos merényletről. Megmenekülése alkalmából fogadja legszívelebb szerencsekívánataimat.”

A csehszlovák külügyminiszter a középeurópai fejlődés érdekében jónak látja az osztrák-német kiegyezést

Ausztriában nem lesz kormányátalakítás

Prágából jelentik: *Krofta* csehszlovák külügyminiszter a cseh sajtó képviselői előtt nyilatkozott az osztrák-német egyezményrel kapcsolatban és többek között a következőket mondotta:

— A cseh külpolitika utjai nem titokzatosak: minden cselekedetünk teljes összhangban áll a kisanant közös céljaival. A német-osztrák egyezmény valóban rendkívüli jelentőségű esemény és ma még fölbecsülhetetlen horderejű. Nyugtalanúsgra azonban nem ad okot, sőt úgy látszik

azoknak van igazuk, akik a középeurópai nyugalom biztosítását látják az egyezményben,

mert egyidőre megszünteti az „Anschluss” és a Habsburg-restauráció veszélyét. Helytelen az az állítás, hogy az egyezmény távolabbi kilátásaiban Csehszlovákia létét veszélyezteti. Az olasz-német közeledés éppen megkönnyíti Közép-Európa gazdasági megszervezését, amire nézve pedig Csehszlovákia és Ausztria között már régebben megindultak a kölcsönös tájékozódások.

A lennyel félhivatalos lap a szovjet terjeszkedése megakadályozásáról.

Varsóból jelentik: A félhivatalos *Gazeta Polska* a német-olasz egyezményrel kapcsolatban megállapítja, hogy az enyhíti a feszültséget és megkönnyíti a német-olasz viszony kifejlődését. Mindez anélkül történik, hogy Rómát, vagy Berlint katonai szövetségre köteleznék. A szovjetnek az a kezdeményezése, hogy a Duna mentén megvesse a lábát, most Róma, Berlin, Bécs és Budapest közös akciójával találja magát szemközt.

Ludwig osztrák miniszter közölte a külföldi sajtó képviselőivel, hogy nem időszerű Németország csatlakozása a római egyezményhez.

Bécsből jelentik: A külföldi sajtó képviselőinek csütörtöki értekezletén *Ludwig* minisz-

ter, sajtófőnök kijelentette, hogy az osztrák-német egyezménynek nincs semmiféle titkos záradéka és sem a jelenre, sem a jövőre nézve nem tartalmaz intézkedést államblokk alakításáról. Az a kérdés, hogy vajjon Németország csatlakozik-e majd a római jegyzőkönyvhöz, magábanvéve nem nagyon időszerű. Végül kijelentette, hogy nem időszerű az osztrák kormány átszervezése sem.

Sulyos autóbaleset érte a párizsi magyar sajtóattasét. Párizsból jelentik: Dr *Gesztessy* Gyulát, a párizsi magyar követség sajtóattasétját sulyos gépkocsiszerencsétlenség érte csütörtökön este. *Gesztessy* Párizs közepében magavezette gépkocsijával gyors tempóban haladt az országúton, amikor összeütközött egy szembejövő gépkocsival. *Gesztessy* kocsija szétzúzódott és ő maga sulyosan megsebesült. A sajtófőnök hálgérinc-sérülést és több helyen csonttörést szenvedett. Sulyos állapotban fekszik a kórházban.

Megtalálták Gyóni Géának és bátyjának sírját Krasnojarszkban. Budapestről jelentik: A Gyóni-társaság már régebben elhatározta, hogy *Gyóni Géza* hamvait hazahozatják Krasnojarszkból. Legutóbb azonban hír érkezett Krasnojarszkból, hogy nem találják a költő sírját. Most ismét értesítés érkezett, mely szerint oroszországi magyar telepesek megtalálták Gyóni sírdombjának helyét. A fogolytábornak ezen a részén az utolsó tél folyamán összeroppedezett a föld és szakadékok keletkeztek. *Gyóni* sírja helyén két, több méter mély üreget találtak. Ezek tartalmazzák *Gyóni Géának* és testvérbátyjának, *Achim Mihály* főhadnagyának hamvait. Ezt a tényt megállapították, mert kiemelték onnan Gyóni régi fejfájának egy darabját, amelyen a költő nevét egészen tisztán ki lehet olvasni. A magyar telepesek a sírt újra fölhantolták és virággal ültették be. Valószínű, hogy a Gyóni-társaság a jövő évben szállítja haza a hamvakat.

HEYMAN SZINKÓR
Minden igaz kereszténynek látni kell:
„NE SIRJ ÉDESANYAM“
(A lourdesi csoda) Előadások: 4, 6, 8, 10-kor! Színes pótműsor

A vasárnap délutáni kerti ünnepély

amelyet az Erzsébet Árvaház javára rendeznek, négy órakor kezdődik a püspöki-palota angol kertjében és az idei nyár legpompásabb mulatósága lesz. Városunk legszebb és legkedvesebb asszonyai, leányai sürgölődnek a díszes sálrak körül, amelyekben fagyaltot, gyümölcsöt, virágot, süteményt árulnak, lesz azonkívül szerencsehalászat, tombola, jósdá, gyorsfényképész, karikatúra-rajzolás, kacsavadászat, paprikajancsi-színház, lacikonyha, csárda stb. stb. A gyermekek virágos ponifogalon kocsikázhatnak és pónin lovagolhatnak. Kimagasló eseménye lesz a délutánnak a *kerékpár-verseny*, amelyen három csoportban vesznek részt a jelentkezők. A

felnőttek csoportja mellett gyermek-biciklizták is, az egészen kicsik pedig tricikli és rolleren versenyezhetnek. Ezüst- és bronz-érmeket és okleveleket kapnak a győztesek. Benevezni lehet *Benedek* Ferenc villanszerelési üzletében, Sas-passage és az *Uj Lapok* kiadóhivatalában. A kerékpárverseny díjazása után a cserkészek tréfás mutatóványaikkal, Juller Cúnika művészi táncával és a Kolping-fiúk kerékpár-mutatóványaikkal szórakoztatják a közönséget. Estefelé tárógató-szólóban és a cserkészek táborversében gyönyörködhetik a közönség, melynek szórakoztatásáról délután négy órától éjjel 12 óráig katonazenekar és dzsesszenekar is gondoskodik.

Katonatemetés

Nem áll meg az utca forgalma... nem húzzák le a redőnyöket... a kalapját sem emeli meg senki... a rendőr is csak hanyagul a simléderéhez eméli a kezét.
Nem zúgnak a harangok s nem borítják virágok a koporsót. Nem követi a gépkocsik hosszú láncát... Nem kíséri ki, csak az, akinek kötelesség szólított. Nem mondának felette híres szónokok gyászbeszédet...
Nem sirátja senki... csak egy fekete ruhás öregasszony: fel-felcsúszik belőle a zokogás: „Nem, nem lehet!” „Egyetlen gyermekem!” „Ézert virrasztottam keserves éjszakákon át s keltem hajnalhasadáskor?”
A szomorú menet elhaladt előttem. A zokogást tulharsogta az egyhangú gyászdinduló.
Katonatemetés! — s az arcómon légördült egy könnyecsepp. Sz. J. T.

A tengerbe zuhant repülőgéppel és szörnyethalt a lengyel hadsereg légvédelmi főfelügyelője

Varsóból jelentik: Orlicz-Dreszer tábornok, a lengyel hadsereg légvédelmi főfelügyelője, csütörtök délután repülőszerecséltenség áldozata lett. A szerencsétlenség Gdania közelében, a tenger felett történt. A repülőgép, amelyen a tábornok kívül a szárnysegéde, Loth alezredés és egy pilóta is helyet foglalt — valószínűleg motorhiba miatt — a tengerbe zuhant. A szerencsétlenség alig százméternyire történt Zappol, házigyi tengeri fürdő strandjától. A „Sólyom” nevű lengyel kiránduló hajó azonnal segítségükre sietett, de a három repülőt már csak holtan hozhatta felszínre.

Kerti ünnepély

Dr. Oláh Béla a Hortobágyról tart előadást a Hegyi Kulturházban. Vasárnap este 8 órakor a Hegyi Kulturház műkedvelői műsoros szórakoztató előadást rendeznek Str. Pasteur 28. helyiségük kerti színpadán. Zenés szindarab, táncok keretében tartja meg elmaradt előadását dr. Oláh Béla a Hortobágyról. Oláh Béla alig pár nappal ezelőtt érkezett meg a Hortobágyra, ahol ez alkalommal harminchetedikszáz gyönyörködött a világhírű pusztá szépségeiben, amiről közzét is írt amely a Székhelyi Társaság kiadásában jelent meg. Az előadásra minden érdeklődőt szívesen látnak. Az énekes színjátékban szereplő főszereplők: Rapolt Rózsika, Bánász Magda, Gál Mici, Balogh Sanyi, Vank Pista és a műkedvelő gárda többi tagjai Venézél rendezővel az élen.

Vasárnap délután 4 órakor

Ünnep a Katalin-teleni templomban. Május 19-ike. Szent Vince napja a Katalintelepnek sajátos ünnepe. 1830. július 19-ike előtti éjjelen jelent meg első ízben Labouré Katalin irgalmas nővérnek a Szeplőtelen Szűz Mária. Ez a jelenet van megörökítve a templom egyik ablakán, mely a Szentkonvi család ajándéka. — Fél 11-kor nagymise. Ünnepi szentbeszéd, értekezésként lesz. — Egyben kérjük az ájtatos híveket, megkérdés nélkül, meglepetésül ne vásároljanak semmi drága ajándékot a templomnak, nehogy célszerűtlenség vagy aránytalanság miatt az a szomorúság érje a jószándéku adakozót, hogy adományára kárba vész, amint ez nemrégiben megtörtént. — Eladó egy oly óriási feszület, mely csak 10—15 méter magasra állítható felel meg.

LOURDESI CSODA „HEYMAN“-BAN!

Egy fiatal magyar feltaláló bemutatkozása. Egy igen érdekes találmányt fog bemutatni vasárnap este 9 órától kezdődőleg egy fiatal magyar konstruktor-technikus. Ugyanis sikerült neki egy olyan gépet feltalálni, amely petróleumból villányáramot fejtészt s amely áram intenzívebben világít, mint a használatban levő. S a mi a legérdekesebb, jóval olcsóbb a petroleumvilágításnál is, nem beszélve a villányvilágításról, amellyel szemben 3—400 százalékkal olcsóbb. A próba bemutatás, amelyre a feltaláló meghívta a sajtó reprezentánsait, a hatóságok fejeit és az iskolák tanárait, az ugynevesett Des Escherolles, Saguna-utca 20. szám alatti palotájában lesz megtartva. Az említett helyiséget s annak parkját 12 órán át fogja világítani a feltaláló érdekes gépével. E bemutatóra mindenkit szívesen lát.

LOURDESI CSODA „HEYMAN“-BAN!

Az oradeai Iparosok Hitelszövetkezete Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Bach Antal tagunk meghalt (42-ik halotti). Ezért az esedékessé vált 10. illetve 11. lei minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszédőnknek. Az elnökéig.

Hatmillió kényszermunkás a vörös paradicsomban

Európaszerte nagy felűnést keltett az a német könyv (Hermann Greife: Zwangsarbeit in der Sowjetunion. Niebelungen-Verlag Berlin), mely a szovjet-uralom egyik szegényfoltjáról rángatja le könyörtelenül a leplet. A füzet megcáfolatlan dokumentum, mivel egy Moszkvában megjelent hivatalos jelentés alapján készült.

A füzetben azokról a szerencsétlen s kb. 6 millióra becsült emberekről van szó, akiket kényszermunkára ítéltek s a Stalinról nevezett Fehértenger-csatorna elkészítésére használtak fel. Ime, néhány szemelvény a megrázó füzetből: „A hideg a zord klíma s a rendkívül nehéz munka folytán a foglyok borzalmas állapotban voltak. Megrokknva és halálos fáradtan vonszolták magukat. Mindenkinék megvolt a szigorúan kiszabott munkafeladata, amit hogy elvégezzének, naponta legalább 12 órát kellett dolgozniok. Az egyik szerencsétlen elbeszélte, hogy ősszel 3 ezer embert helyeztek el egytől-egy barakban, akik közül csak 75 érte meg a tavaszt, a többi mind elpusztult.

Nem találkoztam még életemben emberrel, aki a kutyájával úgy bánt volna, mint ahogy ezeken a hirhedt Solovszki-szigeteken bántak mindenféle rendű és rangú emberrel. A megbotozás még a legcsekélyebb büntetés, amihez mindenki hozzászokik. Kora reggeltől késő estig dolgozunk, erdőket irtunk és fönköket ásunk ki a megfagyott földből. S mindezt egy darabka komisz kenyérért. De az is megtörténik, hogy a napi adag csak két sósóhering, amihez aztán nagyobb kínzásul a vizet megtagadják.

Télien előjűlünk a nagy hidegtől s csak botózással vernek fel bennünket s hurcolnak ki az erdőbe, ahol a hidegtől és a kimerültségtől alig bírjuk a kezeinket felemelni. De ezek a felügyelőknék nevezett ördögök ezt egyszerűen munkaiszonynak vagy szabotálsáknak veszik és külön fegyelmi büntetéssel sújtanak. Téli éjszakára meztelenül zárnak be bennünket a barakokba, gyakran 50, sőt 55 fok hideg mellett. Nyáron azzal büntetnek, hogy ruhátlannul főtörzsekhez kötöznek, a legmérgeesebb legyeknek és szúnyogoknak kitevé. A *kényszermunkások számát teljes pontosan megállapítani nem lehet, átlag 6 millióra becsülik.*

Annyi azonban bizonyos, hogy milliók pusztultak már el és még milliók szenvednek ebben a pokolban.”

LOURDESI CSODA „HEYMAN“-BAN!

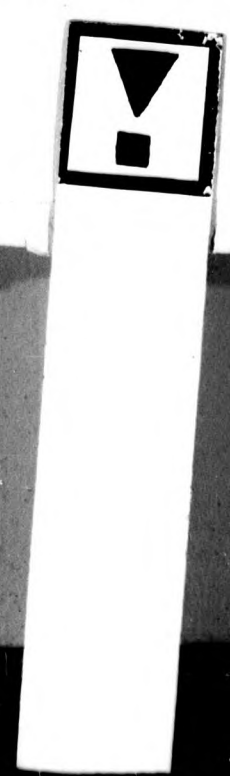
Csak két lévelhordója van a 16 ezer lakosu Salontának. A Salontán megjelenő Az Ujság c. lap kérését intéz a postai igazgatósághoz a postai nehézségek orvoslására. Azt írja: hogy a 16 ezer lakosu Salontának az eddigi hat levélkihordó helyett má már csak kettő van. Kettőt nyugdíjaztak, egy meghalt s egyet elbocsátottak. De a postakocsikat is kieserítették egy özönviz előtti bakkára s nem válik díszére a postának.

A püspöki palota angol-kertjében

Nyugdíjasok figyelmébe. A Nyugdíjas Közalkalmazottak Segítő Egyesületének tagjai kedvezményes tűzfát kaphatnak. Első osztályu búkkhasáb 180, cserhasáb 220 lei. Érdeklődők bővebb felvilágosítást az egyesület irodájában Katolikus Kör sz. 11. délelőtt 11—12-ig nyerhetnek. Gyöngyössy elnök.

LOURDESI CSODA „HEYMAN“-BAN!

Belfulaladt a gyerek a dézsába. Valea lui Mihai. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség történt Valea lui Mihailon, Gyenge Imre, Gétibskerti gazda 2 éves fiacskája, egyik alig 2 arasznyi vízbe belefordult, az udvaron heverő dézsába. Az ártatlan csöppséget senki sem vette észre és még mielőtt segíthettek volna rajta, kiszáradt, s azóta már elhunyt.

Egyik bucuresti kórházban tiz fiatalember revolverlövésekkel kivégezte Stelescu volt képviselőt, a volt vassgárda vezetőjét, akit a târgu-muresi diákgyűlésen halálra ítélték

**Stelescu felesége szerint már tudta hogy üldözik, s ezért
vétette fel magát a kórházba. — A merénylőket elfogták**

Bucurestiből jelentik: Csütörtök este 6 óra 40 perckor a Brancovenesti-kórházba 10 revolveres fiatalember hatolt be és agyonlőtték a kórházi ápolás alatt álló Stelescu Mihály volt képviselőt.

Az első pillanatban nem lehetett tisztán látni, hogy mi történt, de a rendőri vizsgálat után hamarosan tisztázódtak a merénylet részletei.

Stelescu Mihály, aki a Duca-pör után kivált a vassgárdából, külön csoportot alakított és lapjában, a *Cruciada Romanismului*-ban a lehető legélesebben támadta Zelea Codreanu-t és pártját. Ő volt az, aki először hozott adatokat Codreanu állítólagos lengyel-német származásáról és ő nyomoztatta ki, hogy Codreanu-t előzőleg Zelinschinek hívták Stelescu és Codreanu között a harc egyre élesedett és

a târgu-muresi diákkongresszuson többek között Stelescu Mihályt is halált ítélték.

Stelescu tudta, hogy élete veszélyben forog és állandóan védgárdával vétette magát körül. A Brancovenesti kórházba azért vonult be, mert azt hitte, hogy itt biztonságban van. Orvosainak azt mondta, hogy vakbél-bántalmat szenved, de ez minden valószínűség szerint csak ürügy volt.

A merénylők a kórházba hatolnak.

A Brancovenesti-kórházban csütörtökön mindig látogatási nap van, ami azt jelenti, hogy bárkit felengednek a betegekhez. Így történt, hogy a kapus nem tartóztatta fel azt a tiz fiatalembert, akik a betegszobák felé indultak. A tiz fiatalember egyenesen Stelescu Mihály szobájába ment, itt szó nélkül előrántották a revolvereiket és

tűzelné kezdtek az ágyban fekvő Stelescunak. Eddigi megállapítások szerint, összesen 130 lövést adtak le és valószínűleg szilárdan lőtték Stelescut.

A merénylet után a merénylők — kettő kivételével — a kórház személyzetének megadták magukat és semmiféle ellenállást nem fejtettek ki.

A merénylet a kórházban hallatlan izgalmat keltett, percekkel belül értesítettek a rendőrprefekturát, a belügyminisztériumot és minisztereinket. Stelescu Mihály felesége is azonnal a kórházba érkezett és a *Cruciada Romanismului* csoport tagjai is megérkeztek.

Két oradeai fiatalember is van a merénylők között.

A merénylő fiatalemberek eddigi nevsorából kitétni, hogy Stelescu Mihály gyilkosai között két oradeai fiatalember is volt.

Ez a két fiatalember — a *Rador* jelentése szerint — Bozentean Josif ügyvéd, az oradeai diák-kör elnöke és Pelle Joan joghallgató.

A többiek: Stefan Curca, cluj-i ügyvéd, Joan Atanaziu teológus, Radu Vlad teológiai tanár, Joan C. Tanase, a Cercul Studentilor Crestin" bucuresti alelnöke és Joan State Grigore, bucuresti sofőr.

A két elmenekült merénylő nevét még nem sikerült megtudni és kézrekerítésükre megindult a legszélesebbkörű nyomozás.

A merénylők vallomása a rendőrségen.

A merénylőket azonnal a rendőrprefekturára kísérték és haladéktalanul megkezdtek kihallgatásukat. A merénylők

Jsszesen csak három revolvert szolgá-

tattak be, noha maguk is elismerték, hogy mindnyájuknál volt fegyver.

Arra a kérdésre, hogy hol vannak a többi revolverek, a merénylők kijelentették, hogy a Dimbovita-folyóba dobták.

A rendőrség a kihallgatások megkezdésével egyidőben haladéktalanul házkutatást tar-

Felhívás előfizetőinkhez!

5 igen értékes ajándéktárgyat fogunk kiosztani azok között az előfizetőink között, akik második félévre szóló előfizetési díjukat legkésőbb július 25-ig akár közvetlenül kiadóhivatalunknál, akár bizományosainknál rendezik.

Íme az ajándéktárgyak felsorolása:

1. Ötnapi teljes ellátás Balle Episcopost-en.
2. Révay kis Lexikon.
3. Egy fényképezőgép.
4. Egyévi ingyenes előfizetés.
5. Egy női vagy férfilóra.

Rendezzék tehát még ma a második félévre szóló előfizetésüket!

Tehát határidő: Július 25.

Kész a megegyezés a török tengerszorosok fölötti katonai fölségjogról

**A lényegi rendszabályokban is megállapodtak. — Törökország
augusztus eisején megkezdheti az erődépítést a Dardanella-
szoros partjain**

Montreuxből jelentik: A Dardanella-értekezlet csütörtök délutáni ülésén megállapította a légi hajózással kapcsolatos szakaszok tartalmát. Eszerint az erődített terület átrepülése tilos.

Az értekezlet különben csütörtökön este

tött az összes bucuresti diákkongresszusban, továbbá a merénylők lakásán.

Inculetz belügyminiszter, akit azonnal értesítettek a történetekről, magához kérte Marinescu rendőrprefektust, akivel tanácskozni kezdtek, vajjon hadbírószági ügyész vegye-e át a vizsgálatot, vagy pedig a merénylet polgári bíróság elé tartozik.

A merénylők kihallgatás közben nagyon elszántan viselkedtek, kijelentették, hogy semmit sem bántak meg és vállalják tettük minden következményét.

Azt is hangoztatták, hogy Codreanu és a Totul pentru Tara mozgalom többi vezetői semmit sem tudtak a merényletről, saját elhatározásukból végezték Stelescu Mihályt.

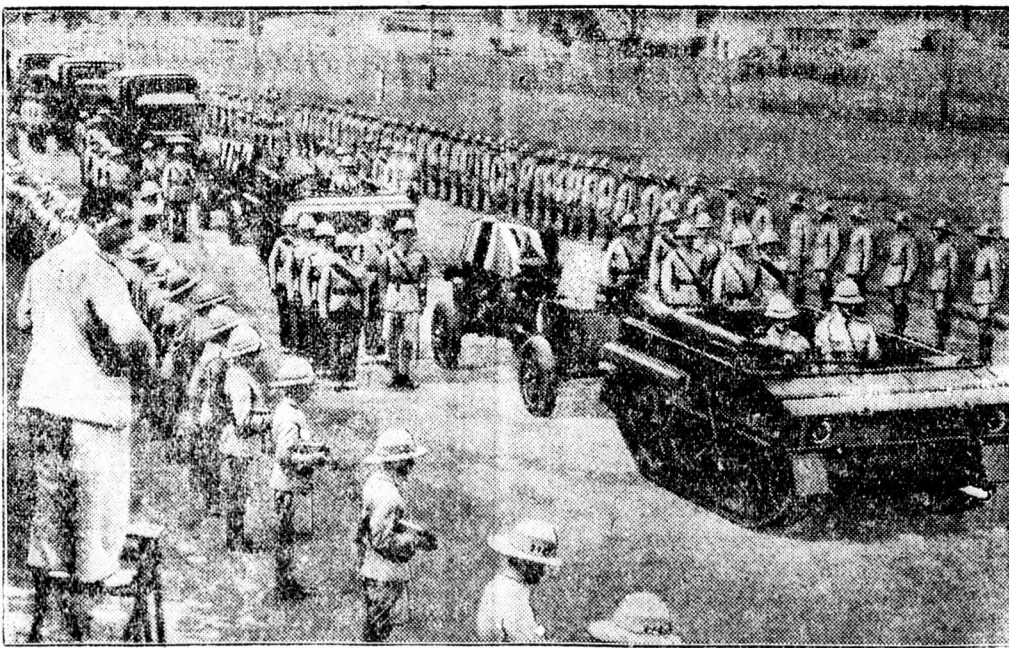
A merénylők kihallgatása után a kórházi személyzetet, Stelescu özvegyét és az ügy többi szereplőit idézték be és hallgatták ki. Stelescu Mihály özvegye kijelentette, hogy férje várta a merényletet és a târgu-muresi diákkongresszus határozata után tudta, hogy végezni fognak vele.

Stelescuné szerint, előre megfontolt és alaposan előkészített merényletről van szó és az igazi bűnösöket máshol kell keresni. Inculetz belügyminiszter a kora hajnali órákig résztvevett a kihallgatáson és maga is irányította a vizsgálatot.

Felboncolják Stelescu holttestét.

A *Curentul* című lap értesülése szerint, Stelescu Mihályt 130 lövés érte. A holttestet először kiszállították a Morgeuba, de később a rendőrség utasítására átszállították a bonctani intézetbe, mert meg kell állapítani pontosan, hogy hány lövés érte Stelescut, melyik volt halálos és milyen fegyverből jött a golyó.

A fővárosban óriási érdeklődéssel várják a vizsgálat mai eredményét.

A szerencsétlenül járt angol repülők temetése Kairóban.

Az egyiptomi sivatagban több angol pilóta halálát lelte, egy repülőszerencsétlenség alkalmával. A hivatásuk áldozatául esett angol repülőket katonai pompával temették el Kairóban.

A napozás haszna és ártalma

Írta: Dr Barabás Zoltán egyetemi m. tanár (Budapesti)

Pár évtized előtt a nők még féltették bőrüket a napsugaraktól. A fehér, áttetszően tiszta bőrű nőket tartották szépnek. A mai ember izlése már sokkal egészségesebb.

A régi fehér arcú nőket ma már nem tartjuk szépeknek, hanem penészvirágoknak, amint a napozás általános jótékony hatása nélkül csak penészgombák fejlődnek kiválóan. A penész a nap hatására tönkremegy. Ezért szeretjük a napsütésben úszó lakásokat is, mert ott a penész és az ezzel rokon betegségek okozók csak hamar elpusztulnak. Azt is mindenki tudja, hogy minél sötétebb lakásban lakik egy család, minél kevesebbet mozog a szabadban, annál többet költ patikára.

Erthető tehát a napozásnak, a napsugárban fürdésnek nagy kedveltsége. Közismert, hogy csont, ízület, mirigy gümőkórnál, angolkórnál legfontosabb gyógytényező a nap, mely nemegyszer fölöslegessé teszi súlyos műtétek végzését. De igen kiváló hatású lehet a napsugár a csúznál, köszvényénél, vérszegénységénél — megfelelő orvosi ellenőrzés mellett. Lehetnek azonban a napozásnak káros következményei is. Nem gondolok a bőrnek hirtelen leégésére, felhólyagosodására, mely rendszerint apróbb kellemetlenséggel, fájdalommal jár, de lehetnek súlyosabb esetek is, mint a mindennapos tüdőcsúshurutról, a gümőkór egyes eseteiben a nem kellően adagolt napozás tüdővérzésre, a tüdőfolyamat rosszabbodására vezethet, de ártalmas lehet kövéreknél, idegeseknél, izgékonyaknál, magas vérnyomásban, vértolulásban szenvedőknél, csecsemőknél és kisgyermekknél.

Hogyan történjek a napozás? Rendszeresen és fokozatosan. Először 10—15 percnél ne tartson tovább, érzékeny bőrűeknél, különösen szőkéknek még kevesebb ideig. Naponta 5—6 perccel emelkedhetik fokozatosan, míg egy, legtöbb másfél órára feljutunk. Természetesen közben 5—10 percenként egy-egy negyed fordulatot tenni tanácsos, hogy a nap egész bőrünket egyöntetűen érje. A fejet legjobb védeni a naptól. Napozás után langyos zuhany vagy a test ledörzsölése ajánlatos, utána félórás pihenés. Nagy vízfelületek, így tenger, tó, folyóvíz mellett kiadósabb a napozás eredménye, mert a vízfelületről visszavert sugarak a napsugár hatását fokozzák. Kisgyermeknek főleg csecsemők különösen érzékenyek. Náluk még arra sincs szükség, hogy a napfény ereje soká érje a bőrt, elég, ha szabalevegőn vannak hosszabban, különösen víz mellett vagy magasabb helyen. Általában ajánlatos a bőrt bőven zsírozni, olajozni. Legegyszerűbb házi szer a tejszín, vaj, táblaolaj, stb., ami a száraz bőrnek visszaadja zsirtartalmát és ezáltal megakadályozza az égető, viszkető érzést. Egyébként is, ha a fürdőző, napozó ember előzetesen beolajozza, bezsírozza a bőrét, egyenletesebben, szebben „sül le” és nincs annyira kitéve a fájdalmas felhólyagozódásnak.

Mikor történjek a napozás? Tavasszal, őszszel a délelőtti órákban (9—10 között), vagy délután (4—5 között) kerülve a forróságot, tekintettel arra, hogy a nap hatása nem a forrósággal, hanem a levegő tisztaságával fokozódik.

Hogyan használ a napozás? A napsugár füveglencse segítségével a szivárvány színeire bontható. Az egyes színekből az ibolya és az ibolyántúli sugarak hatnak gyógyítólag, melyek mélyebben hatolnak a bőrbe, hatására fokozottabb festék képződés indul meg és annak eredményeképp a bőr megbarnul. Természetesen a fény behatása és a barnulás gyorsabban és fokozottabban történik a magas hegyeken, hol a levegő tisztább, mint a nagyvárosok füstös, poros levegőjében, melyen át a napsugarak épben legszükségesebb elemei nem tudnak tömegesen áthatni. Ezért van, hogy egy hegyi kirándulás alatt pár órán belül jobban megbarnul az ember, mint a nagyvárosi homokfürdőjén egy hét alatt. Az ablaküveg is elnyeli az

ibolyántúli sugarakat, ezért nem ér semmit a mögötte történő napozás.

Egészséges embernek jól tesz a túlságba nem vitt napozás, beteg embernek csak az orvos tudja megmondani, hogy ajánlatos-e vagy tilos a napfürdő. Ha ajánlatos, ugyancsak ő írja elő az adagját, akár egy gyógyszerét. Okos ember pedig a gyógyszerrel csak az ajánlott mennyiségben él, tudván, hogy minden gyógyszer melegeg válik, ha visszaélnék vele.

A túlságba vitt napozással napszúrást kaphatunk. Tünetei erős fejfájásban, hányásban,

magas lázban, esetleg görcsökben s öntudatlanságban jelentkeznek.

Amíg valaki nem szokott a naphoz, lehetőleg árnyékban tartózkodjék. Sőt azután is helyes szalma vagy fehér kalapot viselni, ami visszatartja a napsugár jórészét. A melegégőv alatt azért hordanak trópusi sisakot. A fürdőzőknek, csónakázóknak ajánlatos fejüket minél gyakrabban megvizetni, amennyiben hosszabban vannak a napon. Ha valaki napos úton vándorol, vagy a napon dolgozik, tegyen kalapja alá zöld leveleket, füvet és ezeket gyakran változtassa. Viseljen laza szellős ruhát, ami megakadályozza, hogy a napszúráshoz még hőség is társuljon.

Ha pedig valaki napszúrást kapott, gyorsan orvost! Addig is hideg borogatás a fejre, különösen a tarkóján.

33 országban keresik az ellopott „tökéletes spirált”

Egy magyar találmány kalandos sorsa

Budapestről jelentik: Érdekes feljelentés foglalkoztatja. Makk József Horn Ede-utcai könyvkötő mester találmánya ellopása miatt tett panaszt ismeretlen tettesek ellen. A főkapitányság bünyügyi osztálya rendkívüli eréllyel fogott a nyomozáshoz: eddig már két rádiogramot adott le, amelyben arra kéri

33 ország hatóságát, hogy azonnal értesítsék Budapestet, ha valahol szabadalmaztatni vagy értékesíteni próbálnák Makk József találmányát. Azonkívül házkutatást tartott a rendőrség egy ismert részvénytársasági igazgató lakásán is.

— Mit talált fel tulajdonképpen Makk József? — kérdeztük a feltaláló jogi képviselőjétől, dr Horváth József ügyvédőtől.

— A találmányt részletesen le nem írhatom, mert ezzel kitenném az ellopás veszélyének — mondja az ügyvéd. — Bizonyára ismerik az úgynevezett spirálszabdalmat, amely néhány évvel ezelőtt valóságos forradalmastította a könyvkötőipart. A francia feltaláló ugyanis rájött arra, hogy könyveket, füzeteket, papírtömböket fonal és enyv helyett egyszerű acéldróttal lehet egybefűzni. Ezt a drótot spirálalakban fűzik át a laza papírlapokon. A látszólag egyszerű találmányon félmillió frankot keresett eddig.

— A francia spirálszabdalom azonban sok vonatkozásban tökéletlen. Makk József feltalálta a „tökéletes spirált”. Egyszerűsítette, lehetetlenül olcsóvá tette a gyártását és a hibáit is kiküszöbölte. Nem mondhatom el, hogy hogyan és miképpen, mert ez a találmány lényege.

— Makk találmánya olyan szenzációs, hogy a szabadalomra való bejelentés után azonnal felkeltette a külföld érdeklődését is.

Természetesen elsősorban a párizsi spirálműveket igazgatta a felfedezés. A gyár megbízottai tárgyalni kezdtek az ügyfelemmel.

Makk József 500.000 frankot kért a találmányáért azoktól, akik a párizsi gyárat képviselik Budapesten. A látszólag végtelenül egyszerű cikket előállító gyárnak az egész világra kiterjedő fiókhálózata van. Még Dél-Amerikában, Afrikában, sőt Ausztráliában is vállalatokat alapított a spirál-találmány kiaknázására.

Valamelyik nap Makk József Horn Ede-utcai műhelyének irodájából váratlanul eltűnt a szabadalom leírása és a cikk előállítására vonatkozó rajz.

A feltaláló azonnal feljelentést tett a rendőrségen, mert szerinte az iratokat és rajzokat szabadalmának bitorlása céljából lopták el.

— Makk a szabadalmát egyelőre csupán bejelentette. — magyarázza Horváth dr. — tehát addig, amíg a szabadalmi bíróság a szabadalmat ki nem adja, veszélyben foroghat Makk elsőbbsége. Ha ugyanis közben valaki az ellopott rajzok segítségével külföldön tesz hasonló szabadalmaztatási bejelentést, megtörténhetik, hogy csak bonyolult perrel lehet majd a magyar feltaláló elsőbbségét bebizonyítani.

— A nyomozás folyamán házkutatást is tartottunk, de nem volt eredménye.

— Rádióin figyelmeztettük a világ valamennyi szabadalmi hivatalát, hogy adják rendőrükre Makk József találmányának bitorlóit. Tehát hiába rejtegeti a tolvaj a rajzokat, mitsem kezdhet el velük. Remélem, hamarosan sikerül megegyeznünk azokkal, akik a szabadalom iránt érdeklődnek. Londonnal is tárgyalunk, ügyfelem 10.000 fontot kér a brit liceneciáért. A Balkán is erősen érdeklődik.

Egész könyvtárat pótol a Spiragó

Felnőttek Katekizmus

A vallási ismereteknek és kitünőbbnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincseshányója. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és ráttekinthető nyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett.

kötve 420 lei, füzve 360 lei és portó. Utánvételt 20 leije csak 420 lei, csak 360 lei drágább.

Kapható az „Uj Lapok” könyvosztályában.

* Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle (Tg.-Mures) júliusi számában.

HIREK

Központi bankvezetőség, a társadalmi és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regale Carol II. 4.

KLÓPIZETÉSI ÁRAK. Hálótűző: Egész évre 600, félre 300, negyedévre 210, egy hónapra 70. Iel.

Magyarországi: Egész évre 30 P, félre 15 P, negyedévre 10 P. Egyre szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénziári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 27.

Felolvaszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Csuji szerkesztő: **dr Sulyok István**
 Csuji, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza. Csak a választóhelyes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Meleg és napos idő, mérsékelt déli szél.

Zürichi zárlat. Párizs 20.24 háromnegyed, London 15.35, Newyork 305 egynegyed, Brüsszel 51.82 fél, Milánó 24.10, Madrid 41.95, Amszterdam 208.05, Berlin 123.20, Bécs = schilling 57.80, Prága 42.69, Varsó 57.70, Beograd 700.

Dr Boga Lajos tanárt odobrhelvi főgimnáziumi igazgatónak neveztek ki. Mercuria-Ciute. Saját tud. Dr Boga Lajost, katolikus főgimnáziumunk kitűnő természettudomány tanárát, az országosan ismert növény- és állatvilágot, a főtanfoglalkozás az odobrhelvi kat. főgimnázium igazgatójának nevezte ki. Dr Boga jelentős szerepet vitt a város közművelődési, zenei és egyesületi életében és veszteséget jelentő ellátásai.

Oprescu román és Valéry francia kiküldötték a magyar vendégszeretetről. Genfből jelentik: A Szellemi Együttműködés csütörtöki ülésén Bonnet elnök megemlékezett a társaság budapesti tanácskozásairól és felkérte Paul Valéryt, számoljon be a pesti üléséről. Valéry kijelentette, hogy a budapestihez hasonló tanácskozás még nem volt az egyesületek. A belépéstől a külpolitika olyan példátlan figyelmét és vendégszeretettel élvezte, hogy a pesti napok felelősségének maradtak minden részvétel számára. — Ezzel Oprescu román kiküldött szőlt fel. Kijelentette, hogy a budapesti fogadtatás melegsége még a hagyományos magyar vendégszeretettel is túlszárnyalja. Tormay Cécile megköszönte a meleg, elismerő szavakat, mire Bonnet elnök kijelentette, hogy mindaz, amit a felszólalók elmondottak, csak halvány képe a valóságnak.

Antiszemita tüntetések Londonban. Lőndön-ből jelentik: London keleti kerületében egy idő óta zsidóellenes tüntetések folytak. Hall munkáspárti képviselő az alsóház ülésén felvonta a képviselők figyelmét ezekre az antiszemita tüntetésekre és azt követelte, hogy ellenőrizze a rendőrség fokozottabb mértékben az antiszemita tüntetéseket gyűléseket, amelyek már hivatalosan a zsidók ellen. Az antiszemita brókerügylet a lépést a városrészben való beszéd megsemmisítésére Hall kijelentéseit, és hozzátette, hogy az antiszemita závarok nemcsak a lépés városrészre szorítkoznak, hanem London valamennyi kerületére kiterjednek. A belügyminiszterium parlamenti államtitkára azt válaszolta az interpelláló képviselőnek, hogy a rendőrség minden intézkedést megtett a zsidóellenes jelenségek leküzdésére. A belügyi kormányzat hónapok óta figyel az események alakulására és nem fog tűrni semmiféle kilengést. Hogy ki rendezte a tüntetéseket, még nem állapították meg.

A Himaláján építének menedékkolostort a szent-bernáthégyi barátok. Dardzsilingből jelentik: A Himalája La-Tza nevű szorosában, 3800 méter magasságban a Szent Bernát-hegyről elköltözött szerzetesek már megkezdték új menedékházuk építését. Most érkeztek az első híradások a rendkívül nehéz körülmények között az életmentő szerzeteseknek meg kell küzdeniük. A hóolvadás csak nagyon későn kezdődik ezen a tájon és a szoros csak igen rövid ideig hőmentes. Nagy hiány van kőművesekből. Az építőanyagokat és az élelmiszereket utatlan-utakon, igen magas hegyeken kell keresztül szállítani, ezenkívül pedig állandóan ráblóbandák pusztítanak a vidéken.

A magyar-német kézilabda mérkőzés. Budapestről jelentik: A német kézilabdázók olimpiai tartalékcsoportja csütörtökön a magyar kézilabdacsapattal mérkőzött. Az első félidőben a németek győztek 9:5, a második félidőben a magyarok 5:4 arányban. Végeredmény 13:10 a németek javára.

Az északi és déli kihalak között hamar mentörténik az összeütközés. Londontól jelentik: A Reuter katonai jelentése szerint a nankingi hadsereg előőrsői már csak 100 kilométerre állnak Kantonól északra. Ju-han-Fu nankingi tábornok csapatai elérték Ta-sau várost, mely 15 kilométerre fekszik attól a helytől, ahol a kanton kormány csapatai elszakították magukat. Az összeütközés úgy látszik — külsőben van. Kanton három védelmi vonalán sürgősen megerősítettek.

Az üvegfal mögött élő 97 éves Rockefeller. Newyorkból írják: Ormond floridai városka pályaudvara ritka látványban részesült a múlt hét egyik napján. A városka, a mexikói öböl két sugárzásában, tudvalevőleg a kilévevénthetves John D. Rockefeller féli lakóhelye, aki itt élt üvegfalak mögött, szakadatlanul cserélt és fertőtlenített levegőben és borus időben mesterséges napfény alatt. Az agy petrolummagaszt egész orvosi kar védi a haláltól, egészsége állandó témája az amerikai lapoknak. A híreket, hogy az utóbbi időben már állandóan hordószekeken ide-oda vitt barna csontmúmia egyre jobban visszaveri életerejét, most 6 maga erősítette meg. A pályaudvaron teljesen egyedül kapaszkodott fél a vonatra, hogy lakewoodi házára utazzék. Az utasirólknak úgy nyilatkozott, hogy legalább a századik évét szeretné ebben a testi és szellemi frissességében mérni.

Adv Endre bátyját, Adv Lajost szél érte. Budapestről jelentik: Adv Endre festőművész, Adv Lajos tanügyi főtanácsos, a debreceni tankerület volt főigazgatója, aki évek óta a budapesti tankerületi főigazgatóhoz volt beosztva, súlyos beteg fekszik I. kerületi, Szent János-terei lakásán. Adv a múlt hét péntekjén jött vissza szülőfalujából. Mintentől, ahol a feleségével együtt edényját látogatta meg. A vonaton kisebb szélütés érte. Váskorral reggel újabb szélütés érte és halálra mértenült. Orvosi biznák abban, hogy szelvezete legközelebb Budapestre. Ha egészségi állapota javulni fog, szanatóriumba szállítják.

Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott terméskészítés „Ferenc József” keszervizkúra a belső működést erőteljesen előmozdítja; az anyagcserét tetemesen élénkíti; a zsírmennyiséget megfolyósítja; a testet könnyűvé teszi. Az orvosok ajánlják.

Már négyezer haltak meg Amerikában a hósejélt. Newyorkból jelentik: Amerikában a hósejélt újra visszatért. A halálos áldozatok száma most már 4 ezer 137. Az áldozatos holtok 38 C.

Új embert bit meg a 30 és feles. Az osztrák-magyar hadseregnek büszkesége volt a 30 és feles ágyú, amelynek lövései alatt halálra hültak a legerősebb erődítmények is. Sajnos, még mindig 30 és feles lövedéket találtak. Közéjükben egy 30 és feles lövedéket találtak, amely még a világháborúból maradt vissza. A lövedéket a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel akarták elszállítani, mégis megtörtént a szerencsétlenség, mert szállítás közben a lövedék felrobbant és óriási pusztítást végzett a kísérő személyzetben. Ot személy azonnal meghalt, egy pedig súlyosan megsebesült.

Feljegyzések

Meghalt Csicserin, az első orosz külügyi népbiztos, ki sokáig egyet jelentett a világ minden nyelvén hosszú leírások jelölték meg, melyek apróra ismertetik a különös férfiú élete folyását, emelkedésének és bukásának történetét.

Ez az élettörténet kétségtelenül felette érdekes. Erdékes a magános férfinak lelki összetétele: az európaiak és az ázsiaiak; az orosz sajátosságoknak és a forradalmi türelmetlenségnek furcsa keveréke. Erdékes a szerep, melyet a külpolitikában játszik: a fonalra emlékeztet, mely kacskaringós ötlesekkel, folyton lebukva és újra felbukva igyekszik összerakni darabokat, melyek segítségével meg lehet össze. Két világot, az orosz és az európai, amelyek olyankor vannak a legtávolabbi egymástól, mikor képviselők barátságos mozdollyal üdvözléskor az asztal körül ülnek.

Mindenekelőtt érdekesebbnek találjuk azonban Csicserin-ben azt a típust, új műszóval, azt a fajképet, mely bontó tisztelheti atyját és példaképét: a gondtalan társadalmi felelősségteljes műveltségű bolsevista típust, ki minden kényesítő körülmény, minden lelki és gazdasági előfeltétel nélkül, tisztán elméleti alapon, inkább negatív okokból, mint pozitív alkotási vágyból áll a marxista mozgalom oldalán.

Ez a típus azokról az emberekből formálódik, kik népek néhez helyzetében, történelmi zsekkutak torkában nem látnak egyéb megoldást, mint a zsek teljes kifordítását, az általa nos világháborúval, mert nincs első fantáziájuk s, mert nem hisznek semmi-ben. Ertelmük rátévedt az anyagvilág szip-párjára, amelyről nem szabadulnak.

Nagyon tanulságos Csicserin-nak pályafutása és azt a külföldi gyogykezelést sem kap-hatta meg a végén, mely Balat és földalmait elhívította volna. Nyomorúságosan kellett meg-halnia, ebben az okban a napokban, amikor val-jóságra vált az új orosz Európa-politika, mely talá Genová-ban éppen ő tette meg az első lépést s ő mégis diszgráciába esett miatta, nyilván érvényül azért, mert nemest származását, mű-veltségét, sima beszédét sokasem tudtak egészen megbocsátani új urai.

A szalon-bolsevistáinkat aligha fogja utólag érni a sors, már csak azért sem, mert nem olyan hátak, mint Csicserin Georzi W-asziljevics volt. Ők csak a típus maradtak, en-nék a szomorú, melyrejutott korszaknak kóros tünetei. Elvégre az is történelmi szerep: a be-tekésés lenni, mely fennakadást, örök folyását, vérkáringerésit zavarókat jelent az egyébként erős-organizmus életében. (Skin.)

Titulescu külügyminiszter nyilatkozott a pacifizmusról, a Népszövetség reformjáról és az orosz szovjetállammal való viszonyunkról

Szükségességnek mondotta az olaszokkal és németekkel a barátság megteremtését

Bucuresti. Saját tud. Titulescu külügyminiszter az Univerzál-lal híriapi beszélgetést folytatott. Ebben a többek között a következőket mondotta:

— Semmiféle külföldi hatalomnak sem engedhetjük meg, hogy beleszóljon az ország belső ügyeibe. Mindig is a béke híve voltam, most is az vagyok, anélkül azonban, hogy pacifista lennék. A különféle nemzetközi szerződéseket szívesen támogatom, amennyiben azok biztosítják országunk határát.

Ezután nagy elismeréssel nyilatkozott a hadseregről és annak nagyfotósságu feladatáról, majd így folytatta:

— A Népszövetség reformjára fel kell figyelni, mert az nem egyéb, mint a revizionista államok taktikája. Szívesen szövetkezünk a

szomszédállamokkal, ha azok határaink megszilárdítását támogatják. Ezért tartom szükségességnek a százhetven milliós Oroszországgal a szomszédai jó viszony fenntartását.

Az Oroszországgal való jó barátság azonban nem jelenti azt, hogy kommunista vagyok. Mindig ellensége voltam a kommunizmus eszméjének.

A beszélgetés további során megcáfolta azt a híresztelést, hogy Oroszországgal a kölcsönös támogatásra néve katonai szerződést kötött volna. Ugyisint cáfolta azt is, hogy az orosz-tsehszlovák katonai egyezmény végrehajtásának elősegítésére megengedte volna a szovjetcsapatoknak Románia területén való átvonulását. Titulescu végül arról szólott, hogy igen fontosnak tartja az Olaszországgal és Németországgal való barátságos viszony megteremtését.

Halott ember szaruhártyájának átültetésével meggyógyítottak egy vakot

Franceschetti svájci egyetemi tanár nagyjelentőségű kísérlet

Genf-ből jelentik: Szenzációt keltő közlemény jelent meg pénteken az egyik svájci orvosi szaklapban. Eszerint Franceschetti egyetemi tanárnak, a genfi szemészeti klinika vezetőjének elsősorban sikerült egy vak embernek visszaadni szemvilágát azáltal, hogy egy halott ember szaruhártyáját ültette át a vak ember szemébe. A beteg 18 éves korában vakult meg öröklött szaruhártya elfajulás következtében. Meghalt a klinikán egy 19 éves leány s a tanár elhatározta, hogy megkísérli a gyógyi-

tást szaruhártya-átültetés útján. A beavatkozás sikerült. A szaruhártya ráforrt a beteg szemére és a beteg visszanyerte látóképességét.

A kísérletet a tanár először csak az egyik szemén hajtott végre, de rövidesen a siker arra buzdította, hogy a másik szemén is megkísérlelje a műtétet. Most egy 29 éves halott aszony szaruhártyáját ültette át a beteg szemébe s az eddig vak ember most *minülkét szemére tökéletesen lát.*

Hát ezek miért gyilkolták egymást? A Gran Chaco háború mérlege most került napvilágra. Paraguay 18.000 foglyul esett bolíviai bocsát ezabadon, emellett 4500 bolíviai a sebesülések és betegségek következtében fogságban elhalt, 5000 pedig megszökött. Bolívia ezzel szemben 2500 paraguayi katonát küld vissza az anyaországba. A fogságban elhaltak száma Paraguayban is 1600-ra rug. Az európai ember kérde, hát ezek miért gyilkolták egymást? Egy völgyért, amely tele van értékes fémekkel, főképpen pedig vízzel, forrásokkal, ami ezen a területen nagy kincs.

Robbanás a satumarei Unio vagongyárban. Satu-Mare. Saját tud. Csütörtökön délelőtt eddig még ismeretlen okból az Unio vagongyárban felrobbant egy hatalmas karbidtartály. A robbanás ereje apró szilánkokra tépte a vastag vaslemezről készült tartályt, amelynek szétröppenő darabjai *Merches László* 24 éves munkás hátába furódtak. A súlyosan sérült munkást a mentők kórházba szállították, ahol azonnal megoperálták. Állapota életveszélyes.

Az eriumelléki dohányt is elverte a jég. Vafea lui Mihai. Saját tud. A háromszor egymás után következő itéletidő elverte az eriumelléki határban, a kítűnő minőségű eriumelléki dohányokat. Különösen Siilindru és Chaniz határát tette tönkre a jég, ahol nemcsak a dohányt, de a termés legnagyobb részét is elverte. A szőlőkbe pázsztásan vert a jég, de ettől eltekintve is kítűnő termés ígérkezik.

Hogyan mérik a tengerek mélységét? Nem csak emberek közül is tudnak néhányan arról, hogy a tengerek mélységét ujabbban hanghullámok keltésével állapítják meg. Persze nem úgy, hogy a vízbe dugott szöcsövön át valami stentori hangu matróz lekiált a fenékre s aztán lesik, mikorra ér fel a visszhang. Egyáltalán nem is hallható, ugynevezett ultrahangokat, roppant gyors rezgéseket irányítanak a tengerfenék felé s annak visszaverődéseit figyelik. Mellesleg érdemes említeni, hogy ezek a gyorsan rezgő, emberi füllel nem hallható hangok rettenetes pusztító hatásúak. Abban is sugárban, ahol haladnak, az utba kerülő lényeket elpusztítják. Dezorganizálják őket, egyszerűen minden sejtjüket szétvázzák. Ilyen mérésük után seregestül kerülnek elő látottaszerű halacska és egyéb tengeri állatok. Egy részük felemelkedett a víz tetejére, mások teteme pedig lassan lesüllyed a fenékre, odáig, ahonnan a gyilkos hanghullámok visszaverődtek.

Halálozás. Mercurea-Ciucon szerdán délben rövid szenvedés után elhalt Schuster Oliver ny. pénzügyigazgató, min. tanácsos. A 74 éves öregúr hosszú éveken át volt vezető pénzügyigazgatója Ciuc megyének, törvényiszteletével, megértő bánásmódjával, állandóan derül lelki-világával igen sok tisztelőt és barátot szerzett magának. Temetése pénteken délután volt az egész város lakosságának osztatlan részvételével. A pénzügyi tisztviselői kar teljes létszámában kivonult. Két gyermeke, egy testvére, unokája és kiterjedt rokonság gyászolja.

Ikerestvérek szerencsétlensége a kőszénbányában. Borzalmas szerencsétlenség történt kedden az Aninoasa—Piscui kőszénbányában. Pap Dénes és Sándor aninoasai ikerestvérek hétfőn léptek munkába a piscui szénbányánál. Másnap végezték műszakjuk idején bányalégrobbanás történt, mely a két testvért a munkahelyről messzi távolságba elhajította. Mondhatni száz százalékos égési sebeket szenvedtek s az éjjeli órákban ilyen állapotban szállították őket a vulcani bányakórházba. A fiatal, csupán 18 éves fiuk egyike már utközben kiszüvedett, míg testvére a kórházban élet-halál harccal vívódik. Ruhájuk testükről leégve, üres szemgödörök s megszenesedett külsőtest mutatják a rettenetes szerencsétlenség mérvét. Az életben levő testvér fájdalmat nem érez, de elhaló hangon állandóan vizért könyörög. Életbenmaradásához kevés a remény. A bányagazgatóság a vizsgálatot megindította annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség. A szerencsétlen fiukat aninoasai szüleiken kívül három leány és egy fiutestvérük siratja.

A Balatonba fult egy előkelő varsói leány. Budapestről jelentik: Jadnos Adona varsói diáklány, aki a diákcsereakció révén a Balatonon üdült, szerdán délután Tihanynál csónakból a vízbeugrott, hogy megfürödjék. A diáklány elmerült a hullámokban és nem került elő többé. Társai hiába kutattak utána. Valószínű hogy szívgörccs ölte meg. A tragikusorsú diáklány előkelő varsói családból származik. A „Soll Deo Gloria” nevű szövetség vallásos konferenciájára érkezett Balatonszázóra. Még tragikusabbá teszi az esetet, hogy az értekezlet éppen szerdán délután fejezte be tanácskozásait és a diáklány este akart hazautazni.

* Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldaltájás, légzési zavar, szívdobogás, fejnnyomás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosok ajánlják.

A termés fokozása tetőfedőpapírral. Berlinből jelentik: Németországban érdekes módon sikerült fokozni a konyhakertek terméshozamát és a korai érést siettetni. A talajt közönséges tetőfedőpapírral fedték be s azokon a helyeken, ahol a palántákat elültették, nyílásokat helyeztek a fejlődő növény számára. Persze, a papírosok széleit földdel lefedték, hogy el ne vigye a szél, azonkívül domborodó sorokat formáltak az esővíz számára és a növényeket az ilyen sorok közti mélyedésekbe ültették. A lefedésnek a következő előnyei mutatkoztak: a talaj nem vesztett annyi vizet, a hőmérséklete is jelentősen emelkedett, így a terményeket hetekkel korábban piacra lehetett vinni. A takarás miatt a föld teljesen mentesült a gyomoktól s a fedőpapír alatt olyan kítűnő állapotban maradt a termőföld, hogy a következő esztendőben egyáltalán nem kellett megmunkálni. Persze, inkább csak konyhakertekben alkalmazható ez az eljárás, nagyobb területre már nem fizetődnek ki.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Planinsek János, az eszkimók királya. Londonból jelentik: Az angol fővárostól néhány kilométernyire fekvő csondes kis faluban halt meg a minap nyolcvan éves korában Planinsek Teréz, akit mint az eszkimók „királyának” anyját ismertek. Az idős asszony fia, Planinsek János Északarkkutató, néhány évvel ezelőtt az eszkimók földjére vándorolt, hogy ott különböző kutatásokat végezzen. Többévi ottartózkodás után a fiatal férfi arra határozta el magát, hogy nem tér vissza a hazájába, hanem az eszkimók között tölti minden idejét és az Északi-sarkról tudósítja az angol tudományos lapokat. Évek hosszú során át Planinsek János teljesen megszokta a klímát, megtanulta az eszkimók nyelvét, sőt megszeretett egy eszkimó leányt, akit később feleségül is vett. Az eszkimók erre elhatározták, hogy királyuknak választják meg. Így lett az öreg Planinsek Terézből az eszkimók királyi anyja. Az idős hölgy három évvel ezelőtt kapt az utolsó levelet fiától, aki a levélben többek között megírta azt is, hogy három hónapon át evezett kanujával a jeges vizen, amíg végül is az Északi-sark egyik postahivatatalához érkezett ahol a levelet édesanyja számára feladta. Megható módon számol be az eszkimók „király” újabb levelében arról, hogy az Északi-sarkon élő alattvalói mily pompás keretek között ülték meg édesanyja halála után a gyászlakomát. Napokon át halotti dalokat énekeltek és jégtömbökből egy jelképes sirt hantoltak, amely körül heteken át fókaszírból készült fátylakat égettek. Most már bizonyos, hogy Planinsek János sohasem tér vissza hazájába.

Megérkeztek a hinduk is az olimpiai faluba.

Hétfőn huszonhat hindu versenyző érkezett az olimpiai faluba, akik könnyű-atléikai, birkózó és hokeyversenyeken fognak résztvenni. A hokey-játékosok 1928-ban és 1932-ben arany-érmel nyertek.

KÖZGAZDASÁG

A nyári takarmányozás

Az állattartó gazdák a nyári hónapok alatt rendszerint azt hiszik, hogy ninésenek állattakarmányozási gondjaik. Reggel kihajtják a legelőkre és estére hazaterelik az állatokat, de kevéssé gondolnak ilyenkor arra, hogy a legelőről hazatért állatok vajjon jól vannak-e lakva.

Még a legjobban kezelt svájci legelő sem bírná meg azt az óriási állatlétszámot, amit sokszor egy-egy ilyen közös legelőre kihajtának. A legelőkre csak meghatározott számú állatot lehet felvenni, de ezenkívül a legelőt gondozni is kell. A rendszer boronálásokon kívül 3-5 évenként kése boronával is megfésosgatjuk. Az ősszel meglazított gyéplakaron könnyen beszívárog a nedvesség, a hóle nem folyik ki a patakokban, mint azelőtt és nem is váj medret magának minden kérékvágás nyomában. Tavasszal pedig könnyen, gyp-boronával elsimítjuk az egyenetlenségeket és sarjadásra készítjük a füvet. Az ilyenformán kezelt és időnként megtrágyázott legelő még az olyan száraz időjárásban sem sül ki, mint az idej.

Be kell vezetnünk a szakaszos legeltetést. Ősszel be szakaszokra és csak akkor térjünk át a másik táblára, amikor az első az állatok már jellegtelik. Időközben a táblák pihennek s így jobban nő rájuk a fü.

A szakaszokra osztott legelőtáblák széleit feltessük be fákkal. Az árnyas legelőn a nagy hőségtől nem szenvednek az állatok s ezenkívül a fák a szárító szelet is felfogják. A delelőkre ültessünk fákat, mert az állatok az árnyékban nyugodtabban pihennek. A bokrokát, a mérges növényeket állandóan irtassuk, a vakond túsárait és gancsómókát pedig szórásuk szét.

Lássuk most, hogyan segíthetünk a legelőkről élesen hazatért állatainkon. Akinek lucernája van, csak ilyenkor tanulja meg igazán becsülni. A lucerna rendszerén 2-3 méter mélységbe bocsátja be gyökérzetét és ezért bírja a szárazságot is, évente 8-12-szer gyakran többször is kaszálhatjuk. A legelőre járó fejősteheneinknek kissé fonnasztott lucernát adjunk. Az etetésnél legyünk elővigyázatosak s a lucernát ne adjuk nedvesen vagy már belemelegedélten. A felfúvódást csak így kerülhetjük el. A szárazok pl. számos helyen 90-35 kg. tiszta lucernán és kevés 1-2 kg. abrakon tartják a 15-20 literes fejősteheneiket.

A lucerna után a csalamádénak is fontos szerepe van szárazsághátrahínt takarmányozásánál. A kiadás, ledús és eléggé tápláló csalamádé teljesen felüldi állatainkat. A csalamádé vágásával azonban ne siessünk, mert a elmer kihányás előtt kaszál csalamádé 90%-ban csak vizet tartalmaz. Ilyenkor megtörténik, hogy állataink nem győznek eleget venni belőle és napról-napra leromlanak, várjunk ezért a címer kihányásig, mert a víz ilyenkor csak 87%-át tartalmazza és hashajtó hatása is elmúlik. Ahhoz, hogy állandóan friss csalamádénk legyen, kétheti időközökben vessünk vagy pedig szerezzünk be korai és késői kukoricarajtákat. A vetés megfelelő beállítása esetén július első felétől őszig rendelkezésünkre áll ez a kitűnő zöld takarmány.

Okszerű állattenyésztést, szántóföldeken termesztett takarmánynövények nélkül el sem képzelhetünk. Az ősszel elvetett takarmánynövénykeverékek az idej száraz tavaszban is megállták a helyüket. A szósós bukköny, rozs és mustár, melegebb vidékeinken pedig a pannon-bükköny- és búzakeverékek kiadás kaszálást adtak. Ezekben a növényekben egy pillangós van egy gabonánövénnyel összekeverve, így kitűnő termelő takarmány. Az állatok jól fejlődtek és kitűnően tejeittek tőle.

Kérdés, hogyan enyhíti azonban takarmánygondjait az a gazda, akinek ninésenek szántóföldi takarmánynövényei vetve? A gyors fejlődésű tarlónövények ezen is segítenek. A fehér mustár nyári vetése pl. nálunk ninésen elterjedve, pedig kitűnő kiadás takarmányt biztosít.

Fontos, hogy a kaszálásával vágjuk le az elvirágzást, mert a mustárolaj íze, ami ilyenkor kifejlődik kora ősszel kiadás kaszálást ad. Ezután szabad legeltetni és tavasszal újból vágható. Igen jó takarmányt ad a tarlóba vetett muhar. Szénának szárítva jóval kevésebbet nyújt a köles, homokos talajon szokták a rozsot is vetni, de csak magára ősszel legeltetik, tavasszal pedig korán vágják vagy ugyancsak legeltetik. Szárazabb nyáron jól sikerül a tarlórépa is, ami nagy mennyiségével sokszor karácsonyig is pótolja a répát. A tarlóba vetett csalamádé őszig szintén jól kifejlődik. Ne feledkezzünk meg azonban a kettős termeléssel

járó trágyázásról sem, amit könnyebben megvalósíthatunk. Hiszt a bős takarmányozással a trágya is nagyobb mennyiségben gyűl.

Az őszi és tavaszi takarmánykeverékek rövid idő alatt adnak egyszerre sok takarmányt, aminek a feletetése meglehetősen nehéz.

Ezért minden gazdaságban, kisbirtokosoknál is megokolt a takarmányresztő verem építése. Ne higyük azt, mintha ez nagyon költséges lenne. Egy nyári konyha árából ezt bárki elkészítheti. A kiadás pedig egy-két év alatt megtérül. A verembe a zöld takarmányt minden szárítás nélkül rakjuk be és nyáron, amikor a legelők kistűnnek, fenedkezésére áll a kitűnően erjesztett ledús takarmány. Ősszel pedig megtöljük a verembet csalamádéval, répafejjel vagy más takarmánynövénnyel és egész télen keresztül van póttakarmányunk.

Az idej nyári takarmánygondok figyelmeztessenek a jövő évi teendőinkre és igyekezzünk megalapozni okszerű állattenyésztésünket szántóföldi takarmánynövény termesztéssel.

Nem ehetnek kalácsot a gazdák

— Termelők, községek és a prefektúra sikraszállnak a fehérlisztert —

Timisoara. Saját tud. A gabonaértékesítésről szóló dekretum értelmében az úgynevezett parasztalmok csak egyfajta lisztet örölhetnek ki. A gazdák, akik búzájukat a malomba hozzák, egységlisztert kapnak helyette. Fehérlisztert a termelő a rendelet értelmében csak évente kétszer: ötven-ötven kilót — összesen száz kilót — kap húsz nappal hűvőt és karácsony előtt. A bányai termelők körében ez az intézkedés megütközést és elégtelenséget keltett. A termelők mindamellett, hogy kitűnő a termés, kalácsot nem ehetnek — hacsak minden termésük mellett is nem mennek az üzletbe fehérlisztert vásárolni. Sok helyütt divatos az a felfűzés, hogy az elagottak átadják gyermekeiknek, rokonaiknak a vagyoniukat s ezzel szemben az utóbbiak kötelesek őket megállapított módokat mellett életük végéig mindennel ellátni. Ilyen esetekben az elagottak mindig nagyobb mennyiségű kalácslisztet kötnek ki maguknak. Most ez a természetbeni szolgáltatás is kétségsé vált. A parasztgazdák panaszaira a pre-

fektúra — a megyei gabonaértékesítési bizottság határozata alapján is — interveniót Bucarestben, hogy a megye területére különleges intézkedéseket engedélyezzenek s engedjék meg, hogy a parasztalmok többfajta lisztet kiörölhessenek. A minisztérium azonban elutasította a prefektúra kérelmét azzal, hogy a rendelkezéshez mindenképpen ragaszkodik és semmiféle változtatást nem fog tűrni. Attól tartanak, hogy esetleges visszaélések történnek. Hogy a termelők a fehérlisztert áruba bocsátják s ezzel az államot az értékesítési illeték elmaradása révén megkárosítják. De megkárosítják a kereskedelmi malmokat. Most a községek maguk vállalnak az ellenőrzést, és maguk sem tűnének ilyen fajta visszaélések, de a gazdákkal együtt ragaszkodnak hozzá, hogy normális lisztfajtákat öröljenek a parasztalmok. Utalnak még arra is, hogy a fehérlisztert egész másfajta rétegek életmódját változtatják meg, legálább ezeken a vidékeken s az ilyenmi néhezén megy.

A pénzügyminiszter az egész ország területén visszaállította a malmokra kivett régi hengerilleteket

Satumare. Saját tud. Megirtuk, hogy a satumarei kismalmosok szövetsége küldöttségileg kérte a pénzügyminisztert a százszaalékban felémelt hengerilletek leszállítására, mert ellenkező esetben kénytelenek lesznek a hengerilletek lepécéséltetni s áttérni a köőrésre. A pénzügyminiszter a kismalmosok kérését indokoltan találta és a megyét kivonta a rendelet alól. A pénzügyigazgatósághoz már meg is érkezett a körrendelet, amely szerint az egész országban a régi, folyóméterenként négyezer leles illeteket kell behajtani. Ugyanis a satumarei malmosok példájára az ország többi részéből is küldöttségek keresték fel a pénzügyminisztert, akit sikerült jobb belátásra bírni.

Lelanyhult az építkezési tevékenység. Timisoara. Saját tud. Az építőiparosok körében megállapítják, hogy az építkezési tevékenység lelanyhult a városban. Illetékes helyen megerősítik ezt a tény. Vonatkozik ez főként a nagyobb magánépületekre. Az építési engedélyek iránti kérelmek száma körülbelül ugyanannyi, mint tavaly — vagy nyolcszáz. Azonban ezek közül igen sok átalakításokra, tatarozásokra vonatkozik. A nagy, vagy nagyobb bérházak építésében mutatkozik meg leginkább a stagnálás. Ezidén mintegy 12-14 nagyobb bérház építésére kérték a város területén építési engedélyt, míg tavaly hatvanegy ilyenféle épületet emeltek. Az ezidei építkezések nagyobbára kisebb családi házak emelésében merülnek ki.

Iparoskongresszus és országos borbélyvétel Satu-Mare. Saját tud. Az iparistáblek megszüntetése után a satumarei iparosság is érdeképviselet nélkül maradt. Ezért mozgalom indult abban az irányban, hogy a helyi önkormányzat fenntartásával megalakítsák a Kisiparosok Országos Egyesületének helyi fiókját. Ezért a satumarei kisiparosság Kocsis László volt iparistáblei elnök vezetésével egy tiztagú bizottságot alakított, amely legutóbbi ülésén szeptember 5-ére tüzte ki az alakuló nagygyűlést. Akkor tartják meg az iparosok hírszóvelkezétek alakuló közgyűlést is. A borbélyiparosok országos szövetségét ugyancsak a napón hívják meg három napra félévvel országos kongresszusát, amelyre az ország minden részéből tömegesen jelentkeztek.

A nap az élet és az egészség forrása! A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani? Akar Ön valóban egészséges lenni? Ha igen, úgy napfürdőzzön. Előbb azonban vásárolja meg dr. Bucsaný Gyula egészségügyi tanácsos s mozt megjelent egyszerű művét!

A tartalomjegyzékből: A napfény csodálatos gyógyhatása. — A napfény és a betegségek. — A napfény hatása az emberi szervezetre. — Hogyan napfürdőzzünk. — Övátosság a napfürdőzésnél. — Miért napfürdőzzék az egészséges ember? — Minek tulajdoníthatjuk a napfény gyógyhatását. — A strandolás. — A légfürdőzés. — Az emberi test egészségesebb, szebb és ellenállóbb lesz a napfürdőzés által.

Ara csak 100 lei és portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNÁL.

A szegedi selyemfodros pirospapucs karriérje

Egyszerre 30 ezer papucst rendelt Anglia. — Sztrájkoltak már a papucskészítők is

Szegedről jelentik: Uj konjunkturája van a négyszázéves szegedi papucsnak — mondják a szegedi papucsosok, akik éppen most vívták meg első sztrájkjukat tizfilléres béremelésért.

Uj konjunkturája van

a pillangós, búzakalászos, selyemfodros, fasarku piros szegedi papucsnak, amely — már-már úgylátszott — végleg eltűnik az alsóvárosi utcákról, éppen úgy bevonul a szegedi kulturpalota népművészeti gyűjteményébe, mint a halbicska, az egyszál tölgyből kifaragott halászbárka, meg a sápadt-rózsaszín, halványkék tápéi szalag... A régi szegedi város csöndjét valaha felverte az alsóvárosi lányok piros papucsainak kopogása — szinte csodálatos volt, hogyan tudtak ezek a vigkedvű, egészséges arcu lányok korzóni, sietni és táncolni is a kopogós, tartósinór nélküli kecses bársonypapucsban! Lá-buk ide-odatáncolt a kopogós papucsban, de egy sem volt köztük, aki egyszer is elveszítette volna a pillangós bársonyát... A Szegedre vetődött idegenek hiába kérdezték, lesték a papucsviselés nehéz titkát, nem tudtak rájönni — a lányok a piros tornácok mellől hozták magukkal azt a művészetet: hogyan kell viselni a huncut, szegedi papucst.

SZTRÁJK A PAPUCS VILÁGABAN

Aztán egyre kevesebbet kopogtak a tégla-kövezeten, a háború sok változásával a papucs is eltűnt a szegedi utcákról. Ugy látszott, a pillangós papucs fölött megkondult a lélekharang. Ma meg azzal kezd a beszélgetést a csendesutcai papucsmester, hogy új konjunkturája van a szegedi papucsoknak. És a sztrájk is bevonult a szegedi papucs világába.

Harmincöt önálló, öreg szegedi mester és vagy 100 papucsmunkás lélezi ezt a négyszázéves szegedi különlegességet. Harmincéves Jásu és csendes haldoklás után nemrégiben megint virradni kezdett a pillangós, búzakalászos papucsra és hajnaltól napestig görnyedő papucskészítők megelégtették a heti 96—100 órás munkaidőt, az ötvenfilléres keresetet és néhány nap előtt letették a bársonyt, a sárgarézkalapácsot, sztrájkolni kezdett a Csendes-utca, az Árviz-utca, a Retek-utca meg a Feltámadás-utca. Most aztán három-négy nap oszond után szépen meg-egyeztek: leszállították a munkaidőt és tiz fillérel felemelték a béreket.

MIT MOND A MESTER

— Mi sem keresünk többet tiz fillérenél páronkint! Keserves mesterség ez a papucsság, pedig hát most új konjunktura van... Nem tudunk eleget készíteni, mindenütt kelete van a szegedi papucsoknak, újra divat lett, kitaláltuk a pizsamapapucst és egyre több uri házban kopog a könnyű fasarok...

LONDONI ÁLOM

— Ez volt az oka a sztrájkoknak is — mondja Kriška Péter csendesutcai mester — most van a mi szezonunk! Sokáig haldoklott a papucsipar, kipusztultak a régi papucskészítő nemzedékek, ma már alig van száz papucsos Szegeden, aki igazi pirospapucs, hegyesorru, könnyű járású, búzakalászdíszű papucst tudna csinálni...

Legutóbb is 30 ezer párat akartak rendelni Anglia részére, de egyszerre nem tudtuk elkészíteni.

— Hetenkint nem tudunk többet termelni — ha mindnyájan nagyon is összefogunk — mint 1200—1500 párat... Elmaradt az angol rendelés, de kellett mondanunk róla, egyszerre kellett volna leszállítani és mi nem tudtuk ilyen sürgősen elkészíteni... Hja, kérem, nehéz mesterség a papucskészítés. Minden párat külön-külön kell ki-

szabni, kivágni, kidíszíteni, kihimezni, kézzel megvarrni... Nem gyári munka ez, a kéziipar művészete...

URI PAPUCS LETT, CSAK ÉPPEEN HOGY...

És a papucsmester büszke is erre a rangra. Itt nem zakatolnak a gépek, nem vágunk a villanyollók, minden szál pillangót aranyfonállal kell kihimezni, minden talpat rézkalapáccsal kialakítani... De azért lassan-lassan mégis elindul a pillangós papucs Pestre, Bécsbe, Londonba...

Uripapucs lett a paprikás lányok kopogós bársonyából...

Csak éppen hogy a pillangó eltűnt, a hegyes orr kerekesebb lett, a piros fodort felváltotta a pelyhe...

— Évente átlagosan 60—65 ezer párat készítenek! — beszél a mester. — Elvisszük az ország minden vidékére, minden vásárjára, Szegeden a felét sem lehet eladni... Hetivásárkor néha ötven párat is eladunk... Meg az idegenforgalom se rossz, de jó ez a nemzetközi autótű!

— Tavaly augusztusban, a szabadtéri játékok idején egymagam ötszáz pár papucst adtam el a pestieknek!... Nem lehet azt gyorsan készíteni, egy pár papucsfőtet majd egy napig kell aranyfonállal himezni — 35 fillérért. Őülök, ha egyszer-egyszer ezer pár van raktáron... Hogy Angliának 30000 kell egyszerre — ai lehet róla! Talán majd egyszer, ha majd megint meg tanulnak a fiatalok papucst csinálni... Akkor talán majd London után Szegedre is vissza fog térni a pillangós papucs... V. Gy.

Társadalmi élet

Valea lui Mihaion (Salaj megye) 19-én, vasárnap nagy strandünnepeket lesz a strandfejlesztés céljaira. Kezdődik délután 2 órakor. Délután sportversenyek s játékok lesznek, így kerékpárverseny, amely délután 2 órakor indul a város központjából. Aztán nagy férfi és női uszóverseny, értékes díjakkal. Kacsavadászat, buvárverseny, léggömbverseny. Büffé, lacikonyha, vendéglő. Este 10 órakor szabadtéri táncjáték, amelyen táncolnak Andrásy Kató, Kolling Manci és Firi, Fesch Ica, Grünfeld Alice, Weisz Zsóka. Ezt követi egy Tavaszi álom című, Fekete Károly által írt és Jakab Gézáni által betanított táncjáték. Nagyszabású tűzijáték fejezi be a műsort, amely után tánc következik. Főrendezők: Fekete Károly és Vizi József.

Arcóhirdetések

Lakás

Kiadó
3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Nyáralók figyelmébe!
Olasz szobák kaphatók a Félix-fürdői állomáshoz 100 méterre. Erdéklődni az erdőszelvényben.

Nyári hónapokra
kiadó szép utcai butorozott szoba a strandhoz közel. Str. Strambă 2. szám. Oradea.

Egy
udvari szoba. konyhás lakás mellékhelyiségek augusztus 1-re kiadó. Lakatos szerszám eladó. Oradea, Parcul Alba-Iulia No. 6.

Kiadó
2 szobás fürdőszobás, kertés lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Évi bér: 18.000 lei és vízdíj

Kertvárosban,
villamos megálló közelében egy modern 2 szobás magánház augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Dallos, Oradea, Str. Negruzi 34.

Kapualatti
utcai butorozott szoba. előszobával azonnal kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 7.

Egy
a szőlőhegyen vagy Oradea környékén bérbe 5-6 szobás lakást. Címét a kiadóba kérek

Egy
kis udvari szoba. konyha, szelpos lakás, összes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhás
lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Butorozott
szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

Adás-vétel

Disznóbőr utitáskát
jókarban vették. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 18.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinánd No. 3.

Kijátszott
mesterhegedű eladó. Oradea, Str. Turnitorilor No. 4.

Eladó
alig használt 3 darab löszőr matrác. Oradea, Strada Alexandri 32, emelet.

Eladók
a város minden részében kisebb-nagyobb értékű ingatlanok, magán- és bérházak, telkek, szőlők, birtokok. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlăhuta 6. Telefon: 167.

Eladó
jégszekrény, könyvszekrény, barokk ebédlő, antik szekrény. Oradea, Strada Brațianu No. 21.

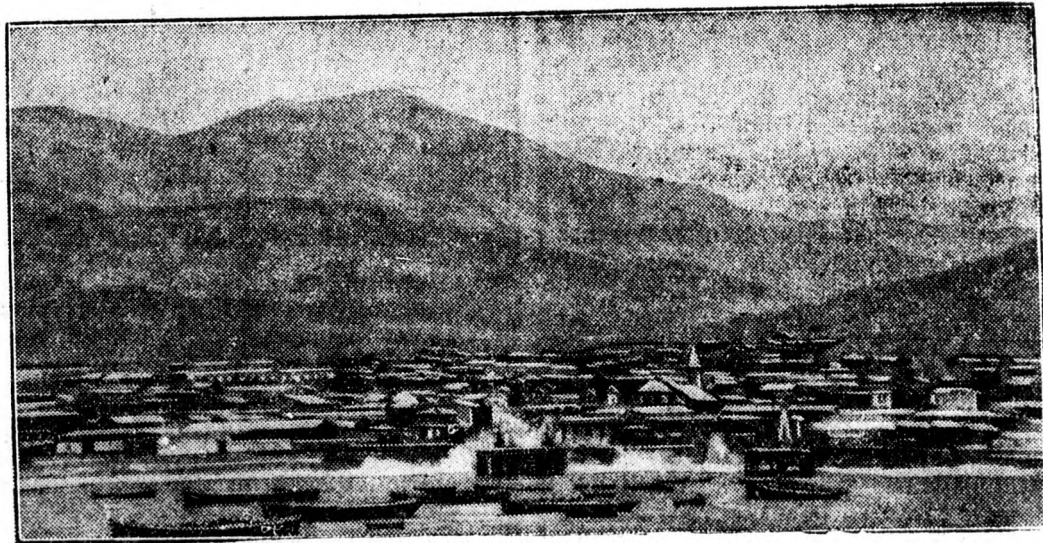
Alkalmazás

Gyermektelen
tisztviselő keres lehetőleg központban egy szobás, előszobás, konyhás lakást. Címét a kiadóba kérek. Székelyi Árpád, felvételi és irattartás rend kórházba. Oradea.

Oktatás

Láposy Zeneiskola
Oradea, Str. Simeon Stefan No. 20. Hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal.

Javító-
és felvételi vizsgára bármely tárgyból eredményesen előkészít, kinttétással vizsgázott tanárjelölt. Oradea, Str. Crucii 7.

A chiloi Taltal nevű városkát teljesen elpusztította a földrengés. A földrengés után szökőár sodorta el a házak romjait.